

Informe anual d'activitats

MEMÒRIA ICIP 2020

Informe anual d'activitats

MEMÒRIA ICIP 2020

PRESENTACIÓ	4
L'ICIP D'UN COP D'ULL	8
1. La institució	9
2. Activitats	10
3. Publicacions	11
4. Organització interna	11
ACTIVATAT INSTITUCIONAL	12
1. La Junta de Govern	13
2. Presidència i direcció	16
ÀREES DE TREBALL	18
1. Memòria, convivència i reconciliació	20
2. Violències fora dels contextos bèl·lics	27
3. Diàleg social i polític	31
4. Alternatives de seguretat	38
PREMIS I AJUTS	44
1. Premi ICIP Constructors de Pau	45
2. Premi ICIP Alfons Banda	46
3. Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau	46
4. Subvencions	48
EXPOSICIONS I PRODUCCIÓ DE MATERIALS AUDIOVISUALS	50
COL·LECCIONS DE LLIBRES	56
BIBLIOTECA I CENTRE DE DOCUMENTACIÓ	58
SINÈRGIES AMB ALTRES ACTORS I INTERNACIONALITZACIÓ	62
DIFUSIÓ EXTERNA	74
1. El web de l'ICIP	75
2. ICIP e-Butlletí	75
3. Xarxes socials	76
RECURSOS I ORGANITZACIÓ	78
1. Recursos	79
2. Organització	79
ANNEX	81
ANNEX I. Relació de publicacions	82
ANNEX II. L'ICIP als mitjans de comunicació i a les xarxes socials	86
ANNEX III. Execució del pressupost	88

PRESENTACIÓ

El 14 de març de 2020 ens va canviar la vida. També la vida institucional, com a tothom. Vàrem haver de reinventar moltes coses, tancats i tancades a casa, per tal que la programació de l'Institut no s'aturés i s'acomplissin els principals objectius i metes de la nostra planificació anual. I podem dir, amb modèstia, que hem tret bona nota. Malgrat les dificultats del primer temps i l'anomalia que suposa haver de realitzar moltes activitats de forma virtual, dues dades confirmen que hem estat diligents: durant l'any hem dut a terme 30 activitats públiques (l'any 2019 en vàrem fer 27), i el nivell d'execució del pressupost ha superat, malgrat les dificultats sobrevingudes, el 75%, xifra que arriba al 88% si tenim en compte els compromisos de despesa ja adquirits.

Potser la principal nota a destacar en aquesta memòria és l'impuls que hem donat a la coorganització d'activitats amb altres organitzacions i a la internacionalització de la nostra tasca. L'ICIP ha col·laborat durant l'any amb una vintena d'institucions públiques catalanes, i amb 60 entitats, *think tanks* i centres acadèmics (31 internacionals), i un total de 126 persones han participat en iniciatives nostres. Això ha estat possible, en part, per l'increment d'activitats virtuals, però també per la voluntat explícita d'internacionalització institucional. En l'àmbit internacional també paga la pena destacar que el director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, ha estat elegit membre del Board d'EPLO, la xarxa europea d'entitats de pau, la qual cosa suposa també que en som membres ben actius.

Pel que fa a les quatre àrees de treball hi ha algunes coses a destacar. De l'àrea *Memòria, convivència i reconciliació* (transicions a la pau) s'ha seguit treballant com a Secretaria Tècnica de la Comissió de la Veritat de Colòmbia a Europa. Hem prorrogat el conveni amb la Comissió fins a finals de 2021 i hem donat suport a 15 nodes europeus d'onze països i a les persones entrevistadores dels testimonis que hem recollit. En paral·lel, hem realitzat un mapatge de possibles activitats amb altres diàspores de països en conflicte i hem organitzat diverses activitats –virtuals o semipresencials–, com el cicle realitzat amb motiu del 25è aniversari dels Acords de Dayton (guerra dels Balcans).

Quant a *Diàleg social i polític*, en col·laboració amb altres institucions hem organitzat un cicle de sis sessions (algunes presencials i altres virtuals) sobre “Polarització i diàleg en societats democràtiques”, analitzant la situació d'Itàlia, els Estats Units, Regne Unit i Catalunya. També cal destacar que un grup divers d'entitats catalanes s'ha seguit reunint periòdicament per intercanviar punts de

vista sobre la situació a casa nostra i sobre les actuacions de cadascuna per tal de disminuir el grau de polarització social. Hem respost, també, a algunes invincions concretes per aportar experiències de construcció de pau, per exemple a la frontera de Colòmbia i Veneçuela.

L'àrea *Violències fora de contextos bèl·lics* ha seguit coordinant algunes activitats de la xarxa d'entitats que es va crear a Barcelona en el "I Fòrum per la construcció de pau a Mèxic"; hem realitzat un cicle de sessions d'anàlisi de conflictes a Amèrica Llatina (en coordinació amb Casa Amèrica), i hem contribuït –amb propostes conceptuals i pràctiques– en casos concrets de violència per tal de reduir la tensió. Coincidint amb el lliurament del Premi ICIP Constructors de Pau 2019 al Col·lectiu de famílies de persones desaparegudes a Algèria hem publicat el número 38 de la revista *Per la Pau* amb el títol "On són les persones desaparegudes? Veritat i Justícia, un requisit per la pau".

Per la seva banda, l'àrea *Alternatives de seguretat* ha viscut un any curull d'activitat: des de la preparació del monogràfic número 39 de la revista *Per la Pau* "Reorientant la seguretat des del feminisme" (finalment publicada al gener 2021), fins a l'organització de dos cicles de debats sobre els models de seguretat actuals i el balanç de l'Agenda de Dones, Pau i Seguretat de Nacions Unides. A partir d'aquest programa també hem participat en un projecte per crear una Xarxa Latinoamericana de Dones, Pau i Seguretat.

Capítol a banda mereix la preparació, realització i difusió de l'enquesta 2020 sobre "Polarització i convivència a Catalunya", l'informe de la qual –dirigit per la politòloga Berta Barbet– es pot consultar al web de l'ICIP. Web, per cert, totalment renovat i que s'ha treballat a bastament durant l'any 2020, juntament amb un canvi d'imatge corporativa que s'ha fet efectiu durant el primer trimestre de 2021 i que busca apropar la institució a nous públics i actualitzar-ne el missatge.

El Premi ICIP 2020 ha estat atorgat a Julienne Lusenge, activista congoleesa pels drets humans, la pau i la seguretat, exvicepresidenta de la xarxa WILPF, fundadora de l'organització SOFEPADI, d'una altra fundació de suport a dones congoleeses i de l'hospital Karibuni Wa Mama, que atén víctimes de violència sexual. Els altres premis que atorga l'Institut, el Premi Alfons Banda de recerca juvenil i el Concurs de Hip-hop per la Pau, s'han consolidat en els seus respectius àmbits. I un any més, com a membres de la xarxa AIPAZ, hem participat activament en la

celebració de les seves jornades anuals, amb ponències sobre diferents temàtiques de treball.

Malgrat l'excepcionalitat provocada per la pandèmia hem mantingut un bon nivell de publicacions noves. Les podeu trobar ressenyades en el capítol corresponent d'aquesta Memòria. I pel que fa al pressupost econòmic, després de sis anys de congelació pressupostària rigorosa, en aquest exercici el pressupost de l'ICIP s'ha incrementat en un 10% per fer front als nous reptes institucionals.

Finalment, cal informar de l'actualització del Reglament Orgànic de l'ICIP, després d'onze anys de funcionament, que ha fet possible entre altres coses la realització de sessions de Junta de Govern telemàtiques i altres canvis de caràcter intern que facilitaran el funcionament diari de l'Institut.

Tot això ho trobareu detallat en les següents pàgines, que esperem que us donin una idea cabal d'aquest tresor de país que és l'ICIP.

Xavier Masllorens
President

L'ICIP D'UN COP D'ULL

1. La institució

Creació:

Parlament de Catalunya, desembre del 2007, mitjançant llei

Objectiu institucional:

Promoure la cultura de la pau en la societat catalana i en l'àmbit internacional, i fer que Catalunya tingui un paper actiu com a agent de pau al món.

Seu oficines:

Tapineria 10, 3a planta, 08002, Barcelona

Biblioteca:

Tapineria 10, 1a planta, 08002, Barcelona

Junta de Govern:

Està integrada per 10 membres, 7 escollits pel Parlament, a proposta del Consell Català de Foment de la Pau, i 3 designats pel Govern. Es reuneix periòdicament, 10 vegades l'any.

President:

Xavier Masllorens

Director:

Kristian Herbolzheimer

Equip humà:

15 persones

Pressupost 2020:

1.544.212,66 euros

Documents bàsics:

Llei de creació de l'ICIP 14/2007 (DOGC 17/12/2007); Reglament orgànic de l'ICIP (DOGC, 1/07/2009); Llei 11/2011 de reestructuració del sector públic per agilitar l'activitat administrativa.

2. Activitats 2020

- Seminaris, jornades, tertúlies i activitats formatives: 30
- Nombre de persones que han assistit als actes presencials o han seguit les activitats virtuals en directe: 1.734
- Nombre de visualitzacions dels actes virtuals al canal de YouTube de l'ICIP fins a la data de tancament de l'edició d'aquesta Memòria d'Activitats: 7.693
- Nombre d'institucions, entitats i organitzacions amb les quals l'ICIP manté col·laboracions: 82, de les quals 31 internacionals
- Nombre de persones que han participat en activitats i iniciatives de l'ICIP: 126
- Nombre de convenis signats: 3
- Subvencions atorgades: 60.000 euros per a treballs de recerca per a l'exercici 2020-2021 (R-ICIP) i 60.000 euros per a projectes de promoció de la pau d'entitats sense ànim de lucre.
- Convocatòries obertes: Premi ICIP Constructors de Pau, Premi ICIP Alfons Banda i Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau. Així mateix, s'han obert convocatòries públiques per a la realització d'un informe sobre el potencial de les diàspores en l'àmbit de la construcció de memòria, diàleg i reconciliació; per a la conceptualització i disseny d'una exposició itinerant relacionada amb les violències fora de contextos bèl·lics; per a la documentació d'experiències d'espais per a l'anàlisi crítica i la sensibilització en construcció de pau

3. Publicacions

- Llibres coeditats: 3
- Revista *Per la Pau*: 1
- ICIP e-butlletins: 11
- Publicacions de recerca: 2
- Llibres catalogats: 318
- Revistes disponibles on-line: 1.200
- Fons total de la biblioteca: 9.220 volums

4. Organització interna

Nombre de places convocades: 1

(Tècnic/a de l'àrea de treball "Memòria, Convivència i Reconciliació").

ACTIVITAT INSTITUCIONAL

1. La Junta de Govern

La Junta de Govern de l'ICIP està integrada per 10 membres, 7 escollits pel Parlament de Catalunya, a proposta del Consell Català de Foment de la Pau, i 3 designats pel Govern de la Generalitat.

Actualment, la Junta de Govern de l'ICIP la conformen les següents persones:

MEMBRES ESCOLLITS PEL PARLAMENT

Marco Aparicio i Wilhelmi
Professor de Dret Constitucional de la Universitat de Girona

Cécile Barbeito i Thonon
Investigadora de l'Escola de Cultura de Pau – Universitat Autònoma de Barcelona

Gemma Casal i Fité
Antropòloga

Carme Colomina i Saló
Periodista i investigadora del CIDOB

Xavier Masllorens i Escubós
Psicòleg i educador. Actua com a president de la Junta de Govern

Oscar Mateos i Martin
Professor de la Universitat Ramon Llull

Magda Oranich i Solagran
Advocada i periodista

MEMBRES DESIGNATS PEL GOVERN

David Minoves i Llucià

*President del Ciemen i director del Fons Català
de Cooperació al Desenvolupament*

Miquel Royo i Vidal

*Director general d'Afers Globals de la Generalitat de Catalunya
(ocupa el càrrec des de juliol de 2020, en substitució d'Elisabet Nebreda i Vila)*

Manel Vila i Motlló

*Director general de Cooperació al Desenvolupament
de la Generalitat de Catalunya*

ACORDS DE LA JUNTA DE GOVERN

Durant l'any 2020, la Junta de Govern de l'ICIP s'ha reunit vuit vegades. De la seva activitat, destaquen els següents punts:

- Primer, s'ha acordat concedir la desena edició del Premi ICIP Constructors de Pau a l'activista congolese Julienne Lusenge.
- Segon, s'ha aprovat convocar una nova edició del Premi ICIP Constructors de Pau per a l'any 2021 i del Concurs ICIP de Hip Hop per la pau per al curs 2020-2021. D'altra banda, s'ha autoritzat la signatura d'un annex al conveni amb l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) per finançar els Premi ICIP Alfons Banda, dins la convocatòria dels Premis de Recerca Jove (annex 7).
- Tercer, s'han aprovat diverses modificacions a les bases de les subvencions de l'ICIP i s'han obert les convocatòries corresponents a l'any 2020 (subvencions per a projectes d'universitats i centres de recerca i subvencions per a projectes d'entitats sense afany de lucre destinats al foment de la pau).

- Quart, s'ha autoritzat la signatura d'un conveni amb l'associació Amics de la UNESCO per a la col·laboració mútua en les tasques d'esclariment de la veritat en relació al conflicte colombià.
- Cinquè, s'ha acordat que el president de l'ICIP, Xavier Masllorens, sigui membre observador del grup d'experts que presenta el projecte de "Hub de coneixement per al desenvolupament sostenible i la pau" de les Tres Xemeneies, a Sant Adrià del Besòs.
- Sisè, s'ha autoritzat la signatura d'un conveni amb la Comissió Central de Subministraments de la Generalitat de Catalunya mitjançant el qual l'ICIP s'incorpora al Sistema central d'adquisicions de béns i serveis de la Comissió.
- Setè, s'ha autoritzat la signatura d'un encàrrec de gestió de la convocatòria de subvencions per a projectes d'universitats i centres de recerca 2020 amb AGAUR.
- Vuitè, s'ha aprovat un nou Reglament Orgànic de l'ICIP.
- Novè, s'ha acordat que l'activitat de l'ICIP s'ordini en línies de treball, enlloc de en programes o projectes.
- Desè, s'ha acordat la necessitat de renovar la imatge corporativa de l'ICIP.
- Onzè, s'ha aprovat un procediment per a la contractació d'informes i dictàmens.
- Dotzè, s'ha aprovat la tarifa per encàrrecs a membres de la Junta de Govern de tasques d'avaluació de treballs acadèmics, de propostes externes i de convocatòries d'ajuts i subvencions.
- Tretzè, s'ha actualitzat la Relació de Llocs de Treball (RLT) de l'ICIP. Per altra banda, s'han aprovat les mesures correctores per fer front als riscos psicosocials detectats.

2. Presidència i direcció

Una de les principals apostes de l'ICIP és crear sinèrgies entre actors socials, acadèmics i institucionals, tant a Catalunya com a nivell global. Amb aquest propòsit, al llarg de l'any, la presidència i direcció de l'ICIP han mantingut contactes institucionals a diferents nivells, amb els tres actors principals als quals es dirigeix la tasca de la institució per llei: grups parlamentaris, acadèmia i organitzacions de la societat civil.

A l'hora l'ICIP ha reforçat la seva participació en organismes, xarxes i conferències internacionals. Per exemple, el 2020 s'ha enfortit la relació amb la xarxa europea EPLO (European Peace Liaison Office), amb el nomenament de Kristian Herbolzheimer, director de l'ICIP, com a membre de la junta directiva d'aquesta organització. Així mateix s'ha continuat treballant com a membres de la xarxa d'investigació per la pau espanyola AIPAZ i s'ha impulsat la creació d'una xarxa llatinoamericana de Dones, Pau i Seguretat.

A Catalunya, la tasca institucional de l'ICIP es vehicula també amb la participació al Consell Català de Foment de la Pau, del qual el director de l'ICIP n'és vice-president segon. Alhora, l'any 2020 el president de la institució, Xavier Masllorens, ha estat elegit com a membre observador del Grup Internacional d'Experts del Projecte "Hub Internacional de Coneixement per al Desenvolupament Sostenible i la Pau" de les Tres Xemeneies, a Sant Adrià del Besòs.

ÀREES DE TREBALL

Les línies bàsiques d'actuació de l'ICIP s'estructuren en quatre àrees de treball, centrades en aspectes on la institució pot aportar un valor afegit i contribuir a la innovació teòrica i pràctica en la construcció de pau. Les quatre línies tenen components d'anàlisi i de recerca, d'aliances amb actors socials, acadèmics i institucionals -a Catalunya i al món- per dur a terme actuacions concretes i de comunicació amb l'opinió pública.

Davant de l'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2, a mitjans de març de 2020 l'ICIP va instaurar la modalitat de teletreball, va anul·lar els actes presencials i va adaptar la seva activitat al format virtual. Al llarg de l'any s'han organitzat esdeveniments públics emesos a través del canal ICIP de YouTube o a través d'altres plataformes online, a excepció d'alguna convocatòria presencial amb el compliment de les mesures sanitàries vigents.

1. Memòria, convivència i reconciliació

Les guerres i les dictadures tenen un impacte social, polític i també psicològic sobre les societats i les persones que han patit experiències traumàtiques. Aquests impactes no se superen amb la signatura d'un acord de pau o amb unes eleccions democràtiques. És necessari impulsar processos de reconstrucció del teixit social i de reconciliació, dins la pròpia societat i les institucions. Cal trobar la manera de reconstruir la memòria dels fets traumàtics per propiciar la sanació psicosocial i generar condicions per evitar la repetició dels cicles de violència.

L'objectiu d'aquesta línia de treball és donar visibilitat i suport a iniciatives de la societat civil en els processos de transició política. L'ICIP promou l'intercanvi d'experiències innovadores per fomentar la convivència, sovint a través d'expressions artístiques creatives. En particular, destaquem el rol que poden tenir les diàspores en processos de pau i memòria, sobretot les dones i les víctimes.

En aquest sentit, al mes de setembre l'ICIP va obrir una convocatòria pública per a la realització d'un informe, l'any 2021, sobre el potencial de les diàspores en l'àmbit de la construcció de memòria, diàleg i reconciliació.

▪ Treball amb l'exili colombià

La principal actuació en aquesta línia de treball és la col·laboració amb la Comissió per a l'Esclarament de la Veritat, la Convivència i la No Repetició de Colòmbia. Des del 2019, i fins a la data de venciment del mandat de la Comissió, l'ICIP actua com a Secretaria Tècnica de la Comissió a Europa, amb l'objectiu de facilitar la participació de víctimes colombianes que viuen al continent europeu, en el marc de la implementació de l'Acord de Pau de 2016. A partir d'un conveni de col·laboració, l'ICIP ofereix suport tècnic i logístic a les activitats organitzades per la Comissió a Europa, coordina els grups de treball establerts a diferents països europeus (nodes) i dona suport metodològic al procés de presa de testimonis de víctimes del conflicte colombià a l'exili per tal de documentar casos i contribuir a l'esclarament de la veritat, la justícia i la no repetició dels fets.

En el rol de Secretaria Tècnica de la Comissió, al llarg de l'últim any l'ICIP ha donat suport al funcionament dels nodes europeus i grups de treball temàtics, i ha organitzat diferents trobades entre ells per tal de compartir experiències i aprofundir, per exemple, en la línia de treball dedicada al reconeixement de les víctimes. Fins a l'actualitat s'han conformat 15 nodes de treball a 10 països europeus (Alemanya, Bèlgica, França, Itàlia, Noruega, Dinamarca, Suècia, Suïssa, Regne Unit i Irlanda, i a l'Estat espanyol a Andalusia, Catalunya, Madrid, País Basc, i País Valencià), així com 5 grups internodals, que funcionen com a espais articuladors a tot Europa en relació amb eixos temàtics concrets: gènere; acompanyament psicosocial; reconeixement a les víctimes; familiars de víctimes de desaparició forçada; segones i terceres generacions en l'exili.

En el marc de la tasca de reconeixement de les víctimes del conflicte colombià a l'exili, l'ICIP ha publicat al canal de Youtube una sèrie de vídeos sobre el treball que estan duent a terme els diferents grups de treball europeus.

En aquesta línia, l'ICIP també ha donat continuïtat a les aliances arreu d'Europa per enfortir el treball amb les víctimes i el suport a la tasca de la Comissió de la Veritat.

Aquest projecte compta amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

▪ 25 anys de pau a Bòsnia

L'any 2020 ha marcat el 25è aniversari dels Acords de Pau de Dayton, que van posar fi a la guerra de Bòsnia. Els acords van permetre acabar amb la confrontació armada però van crear una estructura institucional que ha perpetuat la divisió entre les diferents ètnies, les quals conviuen amb dificultats. Els temes de veritat, memòria i reconciliació són encara un tabú en aquell país i dificulten la superació dels traumes de la guerra. Aprofitant aquesta efemèride l'ICIP ha organitzat un cicle de debats per donar a conèixer la situació actual a Bòsnia.

▪ **Trobada del grup de reconeixement a les víctimes colombianes a Europa**

En el marc de la Secretaria Tècnica de la Comissió de la Veritat, del 28 de febrer a l'1 de març l'ICIP va organitzar a Barcelona una trobada amb 15 representants dels diferents grups de treball europeus amb l'objectiu de construir el pla de treball i les accions de reconeixement a les víctimes colombianes a l'exili, en el marc de l'estratègia de diàleg social integral de la Comissió per al 2020. La trobada va comptar amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i el Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament a Colòmbia (PNUD).

▪ **“La veritat de l'exili. Reconeixement i dignitat de les víctimes” amb Carlos Martín Beristain**

El comissionat de la Comissió de la Veritat de Colòmbia, Carlos Martín Beristain, va participar el dilluns 2 de març en un acte públic a la seu dels Amics de la UNESCO de Barcelona amb víctimes del conflicte colombià a Catalunya per presentar el treball que està duent a terme la Comissió amb l'exili colombià. El comissionat va dialogar amb les víctimes exiliades, en un acte de reconeixement públic de l'impacte de l'exili i la seva contribució a la construcció de la pau al país.

En el marc d'aquesta visita, els dies 2 i 3 de març, l'ICIP, el node Catalunya, la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia i el comissionat Beristain, amb el suport del PNUD Colòmbia i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, van realitzar reunions d'incidència amb la Direcció General de Cooperació, la Direcció de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, i la Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya; la Direcció de Justícia Global de l'Ajuntament de Barcelona, l'Oficina de Cooperació de la Diputació de Barcelona i el Fons Català de Cooperació; i amb membres de la Comissió d'Acció Exterior del Parlament de Catalunya. Les reunions van tenir l'objectiu de compartir la tasca de la Comissió en el seu primer any d'existència i, sobretot, identificar opcions de col·laboració amb institucions

catalanes en l'organització d'iniciatives i actes de reconeixement de les víctimes colombianes a Catalunya.

▪ **7a Trobada per la Veritat: el retorn de les nostres veus**

La Comissió per l'Esclarament de la Veritat, la Convivència i la No Repetició de Colòmbia va celebrar el 13 de novembre un acte virtual públic per a reconèixer les víctimes del conflicte armat colombià que van haver de sortir del país per motius de persecució, por, amenaces o després d'atemptats, mort o desaparició de familiars, segrestos o violència sexual. La trobada va permetre compartir i difondre els impactes i les resistències d'aquestes víctimes arreu del món i les seves contribucions per a la pau a Colòmbia.

L'ICIP, en el seu rol de Secretaria Tècnica de la Comissió de la Veritat a Europa, va participar en la trobada al costat dels grups de treball europeus, els quals donen suport a les víctimes colombianes residents a diferents països d'Europa, i persones que han pres testimoni de les víctimes i organitzacions i institucions que han donat suport a aquesta tasca.

▪ **Diàleg amb Xabier Etxeberria**

L'ICIP, en col·laboració amb el Node Catalunya, va organitzar la sessió “Diàleg amb Xabier Etxeberria. Per un reconeixement just i sanador de les víctimes” el dimecres 21 d'octubre en directe a través del Canal de YouTube de l'ICIP. El diàleg tenia per objectiu analitzar el significat i les expectatives del procés de reconeixement de les víctimes del conflicte colombià, per tal d'avançar cap a un reconeixement just i sanador.

L'acte va comptar amb Xabier Etxeberria, doctor en Filosofia i catedràtic emèrit d'Ètica de la Universitat de Deusto (País Basc) i autor, entre d'altres, del llibre *El perdón y la reconciliación en la convivencia cívica*, publicat per l'ICIP dins la col·lecció “Eines de pau, seguretat i justícia”, i disponible en pdf i ePub.

▪ **Activitats amb el node Catalunya de suport a la Comissió de la Veritat de Colòmbia**

Durant el 2020 l'ICIP ha participat en diverses activitats organitzades en col·laboració amb el node Catalunya de suport a la Comissió de la Veritat de Colòmbia. Les diverses iniciatives han estat enfocades principalment al treball amb les víctimes i les persones entrevistadores, motiu pel qual la majoria han estat a porta tancada. Destaquen els tallers “Fotografía y memoria de los objetos” i “Cuerpo y escritura”, el taller participatiu de tres sessions “Testimonios. La importancia de la escucha frente a la verdad”, a càrrec de la psicòloga Fabiana Rousseaux, i quatre sessions al voltant del poder de la música i la cançó per transmetre l'experiència de les víctimes, a càrrec de la cantautora colombiana Marta Gómez. Entre les activitats destacades, també hi ha dues sessions de diàleg amb víctimes sota el títol “Hijas del conflicto colombiano” i la jornada de construcció col·lectiva “Territorios de encuentro”.

▪ **“Geneva Peace Week”**

Del 2 al 6 de novembre va tenir lloc la Setmana de la Pau de Ginebra, un fòrum internacional que celebra anualment la Geneva Peacebuilding Platform. El 2020 el fòrum es va celebrar virtualment i va tenir com a temàtica central la recuperació de la confiança i el restabliment de la cooperació internacional a partir de la crisi de la Covid-19.

L'ICIP hi va participar amb la presentació del vídeo *Narratives without borders: Memory and truth from Colombian women in the diaspora*, produït juntament amb Swisspeace. El vídeo, disponible al canal de Youtube de l'ICIP, posa de manifest el treball que tant l'ICIP com Swisspeace porten a terme amb la diàspora colombiana a Europa, específicament amb dones, i amb els processos de memòria i veritat en el postconflicte.

▪ **Cicle de diàlegs “El Acords de Dayton. 25 anys després”**

El novembre de 2020 es van commemorar els 25 anys dels Acords de Pau de Dayton que van posar fi a la guerra de Bòsnia (1992-1995). Coincidint amb aquesta efemèride, l'ICIP, amb la col·laboració de Clack, el CIDOB, EUROM i el suport de la Generalitat de Catalunya, va organitzar el cicle de diàlegs *Els Acords de Dayton; 25 anys després*. El cicle va constar de tres sessions en línia per reflexionar sobre la situació actual a Bòsnia, el grau de compliment dels Acords de Pau, el procés de reconciliació i les iniciatives i estratègies per a fomentar la construcció de pau. Totes les sessions es poden recuperar al canal de YouTube del ICIP.

1. “El llegat de Dayton”

La primera sessió del cicle va tenir lloc el dimecres 11 de novembre, i es va centrar en què van significar els Acords de Pau de Dayton i quin ha estat el seu desenvolupament posterior, així com l'impacte que la crisi humanitària té a Bòsnia com a país de trànsit. La trobada va comptar amb la participació de Pere Vilanova, professor de Ciència Política i de l'Administració a la Universitat de Barcelona; Maja Savic-Bojanic, professora de la Sarajevo School of Science and Technology, i Ruth Ferrero, professora de Ciència Política i Estudis Europeus de la Universitat Complutense de Madrid.

2. “Una reconciliació incompleta”

La segona sessió va reflexionar sobre com s'ha reconstruït el teixit social i s'ha articulat la convivència els darrers 25 anys, tot posant l'accent en les víctimes i en el paper de la societat civil. Al diàleg, que va tenir lloc el dimecres 18 de novembre, van intervenir Jasmina Mujezinovic, membre de la Fundació per la Democràcia Local; Elma Hasimbegovic, directora del Museu d'Història de Bòsnia i Herzegovina, i Slobodan Minic, periodista.

3. “Cooperació i construcció de la pau a Bòsnia”

El cicle va finalitzar amb una taula d'anàlisi de les potencialitats i limitacions de la solidaritat internacional i de les eines que poden continuar contribuint a la construcció de la pau i la reconciliació al país. Els ponents de la sessió, celebrada el dimecres 25 de novembre, van ser Eric Hauck, delegat de la Generalitat de Catalunya als Balcans; Alma Masic, especialista en cooperació al desenvolupament, i Pol Bargués, investigador del CIDOB.

▪ “Veus de dones per la pau”

L'ICIP i l'equip de Cultura i Conflicte van organitzar aquest diàleg per tal de reflexionar sobre el dret a la veritat a través de les experiències i accions de resistència i resiliència de dones en contextos de conflicte. S'hi van compartir les seves vivències a través dels testimonis d'Ajna Jusić i Meliha Merdžić (Bòsnia i Hercegovina), Helga Flamtermesky (Colòmbia) i Nour Salameh (Síria). Van presentar l'acte el director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, i la periodista i membre del col·lectiu Cultura i Conflicte, Teresa Turiera-Puigbò. La introducció va anar a càrrec de la investigadora de l'Escola de Cultura de Pau, Pamela Urrutia.

El diàleg va tenir lloc el dijous 17 de desembre de manera presencial al Centre Cultural La Model de Barcelona i es va poder seguir en directe al canal de YouTube del ICIP. La sessió formava part dels actes que l'ICIP ha organitzat com a commemoració dels 25 anys dels Acords de Pau de Dayton i del projecte multidisciplinar “Encara hi ha algú al bosc”, de Cultura i Conflicte.

2. Violències fora de contextos bèl·lics

Amb aquesta línia de treball, l'ICIP posa el focus en diferents realitats socials que existeixen arreu del món, i molt especialment a Amèrica Llatina, amb uns nivells de violència extraordinàriament elevats i complexos que no responen a les dinàmiques dels conflictes armats clàssics. La limitada atenció internacional que estan rebent no és proporcional a la magnitud del seu impacte ni a la seva relació amb fenòmens globals.

Fins ara, la gran majoria de polítiques que s'han dut a terme per reduir aquestes violències s'han limitat a estratègies securitzadores i de mà dura que no només no han aconseguit el seu objectiu, sinó que han limitat llibertats i permès abusos dels drets humans i, en certs casos, han generat noves dinàmiques de violències. Davant la necessitat de trobar altres maneres d'abordar aquests fenòmens, l'ICIP es proposa fer aportacions als debats sobre seguretat des d'una mirada de construcció de pau que tingui en compte les necessitats reals de les poblacions afectades i les experiències i coneixements d'actors socials, especialment dels col·lectius de dones i joves.

Des d'aquesta línia de treball l'ICIP facilita la creació de sinèrgies entre tres processos socials compromesos amb la construcció de pau a Mèxic: les entitats que van participar al I Fòrum Internacional per la Construcció de la Pau a Mèxic, organitzat l'any 2019 per l'ICIP, la Taula per Mèxic i Serapaz; el Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict (GPPAC); i el Servei Civil per la Pau de l'organització Pan para el Mundo.

ACTIVITATS REALITZADES

▪ Cicle de debats “Pulsions de Llatinoamèrica”

Durant els mesos de març i juny, l'ICIP i Casa Amèrica Catalunya van convocar una sèrie de debats per entendre les arrels i dinàmiques de les protestes socials a l'Amèrica Llatina, una de les expressions més visibles, transversals i repetides de les convulsions socials i econòmiques que es viuen a la regió. La primera

sessió del cicle es va celebrar presencialment a Casa Amèrica Catalunya, mentre que la resta de trobades es van seguir en línia a través del canal de YouTube de l'ICIP i es poden veure en diferit.

1. “De l’erosió democràtica a l’explosió de les revoltes socials”

El cicle va arrencar amb una primera sessió, el dijous 5 de març, que es va centrar en les protestes socials massives contra les institucions i els partits polítics que no han aconseguit millorar les condicions de vida de la ciutadania i en els nous impulsos reivindicatius que posen en entredit els sistemes actuals i obren noves perspectives. Els ponents de l'acte van ser Carlos Malamud, investigador principal del Real Instituto Elcano, catedràtic d'Història d'Amèrica a la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED) i membre de l'Acadèmia Nacional de la Història d'Argentina; i Erika M. Rodríguez Pinzón, doctora per la Universitat Autònoma de Madrid i sociòloga per la Universitat Nacional de Colòmbia.

2. “Crisi econòmica i polarització social”

El segon debat, celebrat el dilluns 8 de juny, va girar al voltant de les creixents desigualtats provocades pel sistema econòmic liberal i que han abocat una part important de la població a unes condicions de vida precàries i sense expectatives de millora. L'acte va comptar amb el professor Héctor Casanueva Ojeda, de la Universitat d'Alcalá de Henares, i amb la investigadora María Mercedes García Montero, de la Universitat de Salamanca.

3. “Una regió amenaçada per l’espoliació de la naturalesa”

El dilluns 15 de juny va tenir lloc un debat amb Judith Muñoz Saavedra, professora de la Universitat de Barcelona, i Andrés Barreda, professor de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic, per analitzar la situació de vulnerabilitat que pateix la biodiversitat de Llatinoamèrica i les formes de resistència i oposició de les persones i comunitats que volen preservar els espais naturals enfront de la cultura consumista i d'un progrés econòmic focalitzat en el creixement.

4. “La religió al poder”

En el quart debat del cicle, celebrat el dilluns 22 de juny, es va abordar com en els darrers temps la religió ha anat guanyant protagonisme dins la política i, fins i tot en països com Brasil o Guatemala, la Bíblia ha esdevingut per als mandataris actuals un referent tan important com la Constitució. El diàleg

va ser a càrrec del professor Daniel Rodríguez Suárez, de la Universitat de Girona, i la filòsofa i teòloga feminista Ivone Gebara.

5. “Contra les violències, cultura transformadora”

La darrera sessió del cicle, organitzada el dilluns 29 de juny, va comptar amb Sabine Kurtenbach, investigadora de l'Institut d'Estudis Llatinoamericans del GIGA (German Institute for Global and Area Studies); el raper i fundador d'Agroarte El Aka, i l'escriptor i periodista Santiago Gamboa. En aquesta ocasió, l'eix de discussió va ser el fet que Llatinoamèrica s'està consolidant com la regió més insegura i amb més homicidis del món. Davant les múltiples cares de la violència, el diàleg va abordar com la creativitat, l'expressió crítica i la capacitat de resiliència i resistència d'aquestes societats han estat excepcional.

▪ “Dones per un nou model energètic”

L'ICIP va organitzar aquesta sessió, en la qual es van exposar les experiències de lluita de comunitats mexicanes i catalanes en defensa del territori davant les amenaces empresarials a partir de les experiències de les activistes Teresa Castellanos i Samantha César, del Frente de Pueblos en Defensa de la Tierra y Agua de Morelos, Mèxic; Maria Campuzano, de l'Aliança contra la Pobresa Energètica; i representants de la Plataforma Cel Net, formada per persones dels pobles veïns del complex petroquímic de la Vall del Francolí, al Camp de Tarragona.

L'acte va tenir lloc el divendres 6 de març a la Lleialtat Santsenca de Barcelona, i va ser organitzat conjuntament amb la Taula per Mèxic i Enginyeria Sense Fronteres. La sessió s'emmarcava en els actes d'homenatge a l'activista mexicà Samir Flores, assassinat l'any 2019 per la seva oposició al Proyecto Integral Morelos consistent en la instal·lació d'una termoelectrica que afecta 80 comunitats.

PUBLICACIONS

Dins la temàtica d'aquesta àrea de treball, el 2020 l'ICIP ha publicat:

“On són les persones desaparegudes? Veritat i justícia, un requisit per la pau”. Revista *Per la Pau*, número 38, maig 2020, coordinat per Silvia Plana i Sabina Puig.

3. Diàleg social i polític

Els conflictes formen part de la naturalesa humana. Quan es gestionen de forma constructiva contribueixen al progrés social, però si no són reconeguts i tractats a temps poden afectar la convivència social i, en casos extrems, escalar cap a un escenari de violència. Quan un sector de la població nega la legitimitat i propugna l'eliminació del pensament democràtic divergent, la polarització es torna tòxica: una dinàmica destructiva que afecta també a les democràcies consolidades.

Aquesta línia de treball ofereix eines d'anàlisi, gestió i transformació de conflictes, amb un èmfasi especial en el cas de Catalunya. La principal eina per prevenir o reconduir conflictes és el diàleg. El diàleg polític a nivell institucional, i també el diàleg social, en totes les esferes de la societat.

Durant el 2020, l'ICIP ha posat l'èmfasi en dos aspectes:

- Entendre les dinàmiques de polarització en societats democràtiques i reivindicar el diàleg com a eina per resoldre els conflictes, a través d'un cicle de conferències.
- Entendre l'impacte de la polarització sobre la convivència a Catalunya a través de l'Enquesta ICIP 2020.

En aquesta línia de treball, l'ICIP té clara la necessitat de mantenir també una interlocució amb el conjunt dels grups polítics del Parlament de Catalunya, i d'oferir els seus serveis amb l'objectiu de millorar el diàleg i la convivència a Catalunya.

A nivell internacional l'ICIP participa en diverses iniciatives de suport al diàleg a Colòmbia i Veneçuela, i promou sessions d'anàlisi de conflictes emergents.

ACTIVITATS REALITZADES

▪ **Cicle de conferències “Polarització i diàleg en societats democràtiques”**

L'ICIP, en col·laboració amb el CIDOB, la Fundación Cultura de Paz i el Club de Roma, va organitzar aquest cicle de conferències amb l'objectiu d'analitzar els creixents processos de polarització política i social en les quals es troben moltes societats democràtiques i reivindicar el diàleg com a eina fonamental per a fer front a aquests processos. La mobilització política al voltant d'assumptes altament divisius s'ha traduït en un qüestionament dels pilars fonamentals dels nostres sistemes polítics, a més de la polarització de les societats que habitem. Projectes ideològics antagònics generen actualment una confrontació creixent en societats que veuen aparèixer noves línies divisòries a causa de les disparitats socioeconòmiques, les migracions, el rebuig cap a les institucions polítiques tradicionals o l'encaix territorial.

El cicle es va iniciar presencialment el mes de gener, però es va haver d'interrompre al març a causa de la propagació del coronavirus. Posteriorment, a partir del mes de juny el cicle es va reprendre en format virtual a través dels canals de YouTube del CIDOB i de l'ICIP. Les sessions es poden veure en diferit en aquests canals.

1. “Conflicte, polarització i diàleg al Regne Unit: Brexit, Irlanda del Nord i Escòcia”

La primera sessió del cicle va abordar la situació al Regne Unit en un moment en què el Brexit és l'element més divisiu de la societat britànica i entre Anglaterra, Irlanda del Nord i Escòcia. El debat va ser a càrrec de Brian Gormally, director del Committee on the Administration of Justice a Irlanda del Nord, i Miriam Juan-Torres, investigadora sènior de More in Common. El director del CIDOB, Pol Morillas, va moderar l'acte, que va tenir lloc el 20 de gener al Palau Macaya de Barcelona.

2. “El cas d'Itàlia: el nou govern de Conte com a resposta a l'amenaça del populisme i l'euroescepticisme”

La segona conferència del cicle, que va tenir lloc el 18 febrer al Caixa Fòrum Madrid, es va centrar en Itàlia, un Estat que sovint s'esmenta com un

laboratori del populisme i que ha experimentat un euroescepticisme creixent. La polarització en la societat i la política italiana augmenta malgrat la resistència del govern de Conte. Per abordar el cas d'Itàlia, van intervenir Paola Lo Cascio, professora de la Universitat de Barcelona, i Eva Giovannini, escriptora i periodista de Rai TV. La sessió va ser presidida per Pol Morillas, director del CIDOB.

3. “L’Era Trump: polarització, populisme i Covid-19”

El dijous 11 de juny es va celebrar la sessió dedicada a la situació de confrontació política generada arran de la gestió de l'emergència sanitària als Estats Units, que va esdevenir un factor addicional de divisió en la societat nord-americana mesos abans de les eleccions presidencials de novembre de 2020. La sessió va comptar amb la participació de Pau Solanilla, consultor de Ideograma; Julia Roig, presidenta de Partners Global; i Pol Morillas, director del CIDOB, com a moderador.

4. “Covid-19: amenaça o impuls per a la cooperació global?”

Els reptes que suposa la Covid-19 per a la cooperació global es van analitzar en una nova sessió del cicle de conferències el dijous 25 de juny. En el debat van intervenir Daniela Schwarzer, directora del German Council on Foreign Relations (DGAP) i Janis A. Emmanouilidis, director d'estudis de l'European Policy Centre (EPC). Va moderar la sessió Pol Morillas, director del CIDOB.

5. “Polarització i diàleg a Catalunya”

El cicle va dedicar la sessió del dimarts 22 de setembre a debatre la polarització política i social a Catalunya entorn del procés independentista, les conseqüències que pot tenir sobre la cohesió social i la salut democràtica, i les estratègies i eines per a promoure el diàleg entre sectors oposats. En la taula rodona van participar Fernando Sánchez Costa, historiador i president de Societat Civil Catalana; Marina Subirats, sociòloga; Joan Manuel Tresserras, doctor en Ciències de la Informació i exconseller de Cultura; i Sonia Andolz, politòloga. Va moderar la sessió el director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer.

6. “Catalunya-Espanya: condicions per al diàleg social i polític”

La darrera sessió del cicle sobre polarització política, celebrada el 14 d'octubre, es va dedicar a les relacions Catalunya-Espanya amb l'objectiu de

debatre sobre les estratègies i eines per a promoure el diàleg en el marc del conflicte territorial. Hi van participar Daniel Innerarity, catedràtic de Filosofia Política; Esther Vera, directora del diari ARA; Ignacio Sánchez Cuenca, sociòleg i filòsof; i Santiago Muñoz Machado, jurista. El director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, va moderar la sessió.

▪ Xerrada sobre la Comissió Opsahl

El dimarts 9 de juny l'ICIP va organitzar una sessió interna sobre la Comissió Opsahl a Irlanda del Nord per reflexionar al voltant del diàleg i la transformació interna dels conflictes a partir de l'experiència nord-irlandesa. La xerrada virtual va comptar amb la participació d'Andy Pollack, periodista expert en cooperació transfronterera a Irlanda i coordinador de la Comissió Opsahl entre 1992 i 1993.

La Comissió, dirigida per membres de la societat civil, va ser creada l'any 1992 per demanar propostes i opinions de qualsevol grup, organització o individu d'Irlanda del Nord sobre el futur de la regió. Hi van aportar les seves idees tant víctimes de la violència com partits polítics, representants de l'església, organitzacions paramilitars, empreses, sindicats i organitzacions i associacions de la societat civil de caràcter divers.

▪ Enquesta sobre convivència i polarització a Catalunya

L'activitat de l'ICIP que ha tingut més ressò mediàtic durant el 2020 ha estat la publicació de l'enquesta “Convivència i polarització a Catalunya”, realitzada a partir d'una mostra a 2.000 persones amb l'objectiu d'avaluar la percepció de la convivència a Catalunya i conèixer amb més detall les dinàmiques de polarització de la societat, així com d'identificar senyals d'alerta i proposar actuacions per fer-hi front. L'enquesta va aportar la novetat metodològica de diferenciar la polarització des de la perspectiva ideològica -normal i necessària en qualsevol societat- i la polarització emocional – la qual esdevé perillosa quan qüestiona la legitimitat de persones i de propostes diferents a les pròpies.

Els resultats de l'enquesta indiquen que la convivència a Catalunya és bona, que no es pot parlar de fractura social en el sentit de dues comunitats que no

interaccionen. Alhora, però, la mostra conclou que a partir del conflicte territorial hi ha un nombre important de persones que s'han sentit agredides, sobretot per les institucions.

Fruit dels resultats l'ICIP recomana a les persones amb lideratge polític que articulin discursos i realitzin gestos conciliadors; fa una crida a una major implicació d'agents de la societat civil per cercar vies incloents i creatives per sortir de l'atzucac del conflicte territorial; i emfatitza la necessitat d'aprendre a conviure en la diferència i posar atenció a les emocions per tractar-nos amb CURA:

- Curiositat per les opinions diferents.
- Respecte a les persones, independentment de les seves opinions.
- Autocrítica, perquè ningú té la veritat absoluta.

El procés de disseny i d'anàlisi de l'enquesta va estar coordinat per la politòloga Berta Barbet i va comptar amb el suport d'un grup assessor d'especialistes en recerques demoscòpiques.

DIÀLEGS INTERNACIONALS

▪ **Diàleg Colòmbia-Veneçuela: cap a una estratègia de frontera**

La ciutat colombiana de Cúcuta va acollir el segon diàleg binacional Colòmbia-Veneçuela amb l'objectiu d'abordar l'estratègia de frontera entre els dos països llatinoamericans, un dels eixos bàsics per reconstruir les seves relacions diplomàtiques. La sessió, que va ser organitzada per Puentes Ciudadanos Colombia-Venezuela, amb la col·laboració de l'ICIP, es va celebrar el 27 de gener i va comptar amb la participació d'alcaldes i governadors colombians de la zona fronterera. Durant l'acte es va debatre sobre com afecta la crisi de Veneçuela a la regió i com s'està implementant la construcció de pau colombiana i es van abordar, entre d'altres, la seguretat fronterera, les característiques de l'èxode de Veneçuela a Colòmbia o els intercanvis econòmics entre ambdós països.

▪ **“Quo vadis Veneçuela”**

Casa Amèrica Catalunya va acollir el 13 de febrer una sessió sobre el present i futur polític i social de Veneçuela i les alternatives per a una transició pacífica i democràtica al país. L'acte organitzat pel CIDOB i Casa Amèrica Catalunya, amb la col·laboració de l'ICIP, va girar entorn de preguntes com: És viable un diàleg efectiu entre govern i oposició? La societat veneçolana s'acosta a l'esgotament? En quin punt real es troba la situació econòmica, política i social? La crisi migratòria va en augment?

Per donar-hi resposta, la taula de debat va comptar amb José Manuel Puente, professor titular veneçolà del Centre de Polítiques Públiques de l'Institut d'Estudis Superiors d'Administració (IESA); Benedicte Bull, directora de la Xarxa Noruega d'Investigació sobre Llatinoamèrica; i Anna Ayuso, investigadora sènior del CIDOB.

▪ **Anàlisi de conjuntura**

Una de les funcions de l'ICIP és generar sinèrgies entre actors socials, acadèmics i institucionals. Amb aquest objectiu l'ICIP convoca, puntualment, converses per analitzar, conjuntament i des de diferents perspectives, alguns dels conflictes emergents o recurrents. Donada la sensibilitat política d'aquestes situacions, les reunions se solen fer a porta tancada, per invitació. L'any 2020 l'ICIP ha analitzat la crisi que va esclatar al Sàhara Occidental al mes de novembre.

PUBLICACIONS

Dins la temàtica d'aquesta àrea de treball, el 2020 l'ICIP ha publicat:

Enquesta ICIP 2020: convivència i polarització a Catalunya. Octubre 2020. Disponible en català, castellà i anglès.

Enquesta sobre polarització i convivència a Catalunya 2020, de Berta Barbet. Informe 17/2020. Disponible en català, castellà i anglès.

Polarització i diàleg en societats democràtiques. Resum de les sessions internacionals del cicle “Polarització i diàleg en societats democràtiques”, organitzat per l’ICIP, el CIDOB, la Fundación Cultura de Paz i el Club de Roma, gener-juny 2020. Disponible en català i castellà.

4. Alternatives de seguretat

La concepció clàssica de seguretat ha considerat la sobirania nacional, la integritat territorial i l’ordre públic com a principals béns a protegir enfront les amenaces externes i internes. Sota aquest paradigma, l’Estat fa una anàlisi dels riscos i persegueix la seva pròpia seguretat a través de l’increment del seu domini polític, policial i militar. Les polítiques públiques més destacades de seguretat parteixen d’aquesta noció i es basen majoritàriament en marcs reactius i punitius de control social i d’actuació armada. Aquestes estratègies resulten ineficients perquè no atenen les causes dels conflictes ni apunten a la seva transformació. Paradoxalment, reforcen la cultura de la violència que pretenen reduir.

L’objectiu de la línia de treball “Alternatives de seguretat” és construir un discurs alternatiu a la concepció imperant de la seguretat mitjançant la difusió de les estratègies i eines que proporcionen el feminisme i el pacifisme a l’hora d’abordar els conflictes.

En particular, l’ICIP busca repensar la seguretat des de la vessant humana i mediambiental posant el focus d’atenció en les necessitats quotidianes de les persones i col·lectius afectats per les violències i la interrelació de les mateixes, des de diferents dimensions: local i global, personal i comunitària, material i emocional, econòmica i política, posant èmfasi especial en: l’anàlisi del gènere i de la interseccionalitat de les discriminacions com a elements estructurals que defineixen actualment les relacions de poder i els conflictes.

En el marc d’aquesta línia de treball, l’ICIP es va unir al mes de maig amb organitzacions de Colòmbia i Mèxic (CIASE, CINEP/PPP, Jass Mesoamèrica i SERAPAZ) per desenvolupar conjuntament el projecte “Perspectives i alternatives de les dones sobre els desafiaments de la seguretat a l’Amèrica Llatina”. El projecte compta amb el suport d’IFA (Institut für Auslandsbeziehungen) i amb fons de l’Oficina d’Afers Exteriors del Govern Federal d’Alemanya, del programa Zivik. L’objectiu de la iniciativa és contribuir a la transformació de les mirades i abordatges sobre la seguretat, la mediació i la construcció de pau des de realitats i quotidianitats diverses, a partir d’un enfocament feminista, interseccional, decolonial i amb una lectura glocal del món. El projecte també pretén establir les bases per crear una Xarxa de Dones, Pau i Seguretat a Amèrica Llatina.

La presentació d'aquesta iniciativa col·lectiva va tenir lloc el 5 de novembre dins del 4rt Congrés de Construcció de Pau amb Perspectiva de Gènere, amb el diàleg: “Dones, Seguretat i Mediació a l'Amèrica Llatina: propostes alternatives per a la construcció de pau” (vegeu informació en l'apartat següent).

ACTIVITATS REALITZADES

▪ 4rt Congrés de Construcció de Pau amb Perspectiva de Gènere

Un any més, l'ICIP ha col·laborat en l'organització d'una nova edició d'aquest congrés que té com a objectiu compartir experiències d'organitzacions de la societat civil, organismes internacionals i institucions públiques al voltant de la construcció de pau i l'educació per la pau des d'una perspectiva de gènere, l'anàlisi de masculinitats, l'extremisme violent, els processos de justícia transicional i justícia reparativa. Les jornades van tenir lloc del 3 al 13 de novembre a la Universitat Iberoamericana de Ciutat de Mèxic (IBERO).

L'ICIP i l'organització feminista CIASE (Corporación de Investigación y Acción Social y Económica), el CINEP/PPP (Centro de Investigación y Educación Popular), JASS Mesoamérica i Serapaz van coorganitzar la sessió “Mujeres, seguridad y mediación en América Latina: propuestas alternativas para la construcción de paz”, que va tenir lloc el 5 de novembre i es va poder seguir en línia a través del canal de YouTube Género e Inclusión IBERO. La conversa, que es pot recuperar al mateix canal de YouTube, va ser un espai de reflexió sobre la seguretat des del feminisme en contextos de violència i conflictivitat, tant des d'un punt de vista teòric, com pràctic.

▪ “Repensar la seguretat des de la quotidianitat”

El dijous 12 de març la Biblioteca de l'ICIP va acollir una tertúlia enfocada a reflexionar sobre estratègies de seguretat des d'una òptica feminista, tot posant al centre del debat les persones i no la seguretat. A la sessió, organitzada per l'ICIP, van intervenir Rosa Emilia Salamanca, directora de l'organització colombiana CIASE (Corporación de Investigación Social y Económica), i Nora Millares,

investigadora del Centre Delàs d'Estudis per la Pau i de l'Observatori de Drets Humans i Empreses de la Mediterrània.

▪ Colòmbia. Feminismes, pau i seguretat: una agenda pendent?

La Biblioteca de l'ICIP va acollir el divendres 31 de gener una tertúlia amb Luz Piedad Caicedo, antropòloga i sotsdirectora de la Corporación Humanas Colombia, per debatre sobre com s'està implementant l'enfocament feminista en els Acords de Pau de l'Havana i com s'està desenvolupant a Colòmbia la Resolució 1325 de l'ONU sobre Dones, Pau i Seguretat, de la qual el 2020 es compleixen els 20 anys de la seva aprovació.

L'ICIP va organitzar la tertúlia conjuntament amb la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia, PBI Colòmbia i el node Catalunya del projecte de treball de la Comissió de la Veritat de Colòmbia a l'exili. L'acte també va comptar amb la col·laboració de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

▪ Diàlegs en xarxa: “Repensem la seguretat en temps de Covid-19”

Durant el mes de maig, els dies 7, 14 i 21, l'ICIP va organitzar aquest cicle de seminaris en línia amb l'objectiu de reflexionar sobre la noció imperant de seguretat per part dels Estats per fer front a la pandèmia de la Covid-19 i definir estratègies a curt i llarg termini que apostin per polítiques de seguretat pensades per defensar les persones i les múltiples vulnerabilitats generades pel coronavirus. Totes les sessions es poden recuperar al canal de YouTube de l'ICIP.

1. “Securització de la vida”

La inauguració del cicle va posar el focus en les amenaces, reptes i oportunitats en matèria de pau i seguretat que es presenten en un context on la noció predominant de “seguretat” per part dels Estats suposa a la pràctica un desplegament d'estratègies de defensa nacional que atorguen un espai protagonista a les forces armades i als cossos policials. Un escenari on també s'han estès els llenguatges, símbols i metàfores bèl·liques i de restriccions a la llibertat, emmarcades en un context d'amenaça que justifica mesures d'emergència extraordinàries. El seminari va comptar amb les intervencions

de Jordi Armadans, director de FundiPau, Luca Gervasoni, director de Novact, Ainhoa Ruiz, investigadora del Centre Delàs d'Estudis per la Pau, i Maria Villellas, investigadora de l'Escola de Cultura de Pau.

2. “Nous paradigmes de seguretat”

La Covid-19 ha fet visibles les contradiccions i greuges que generen els models de seguretat vigents, centrats en donar resposta amb un pla de defensa reactiva a una amenaça nacional. Partint d'aquesta evidència, la segona sessió de diàlegs va abordar els marcs d'anàlisi i acció que poden aportar les perspectives humanista, feminista i ecologista com a alternatives als models de seguretat actuals, posant la qualitat de vida personal i col·lectiva al centre de la gestió. Van participar en la sessió Carmen Magallón, membre de la Fundación SIP/WILPF; Itziar Ruiz-Giménez, professora de la Universitat Autònoma de Madrid; Karlos Pérez de Armiño, investigador d'Hegoa i professor de la Universitat del País Basc; Nuria Alabao, investigadora de la Fundación Los Comunes, i Sonia Andolz, professora de la Universitat de Barcelona i de Blanquerna - Universitat Ramon Llull.

3. “Resistències i estratègies globals”

La situació de pandèmia ha evidenciat les múltiples vulnerabilitats individuals i col·lectives a les quals la ciutadania es troba exposada. Cada persona, comunitat i país hi ha arribat amb necessitats i incerteses particulars. Tanmateix, les respostes a la crisi han posat de manifest l'impacte diferencial de les amenaces i la capacitat que tenen les persones de fer front a aquests desequilibris quan imperen valors com la solidaritat, el compromís i l'empatia. En aquest sentit, en la darrera sessió del cicle es va debatre sobre quines respostes comunitàries poden contribuir a una pau i seguretat més sostenibles. Hi van intervenir Orfe Castillo, membre de JASS Mesoamèrica; Juliana Suescún, de la Corporación Ciasé, i Sara Cuentas, de la Red Migración, Género y Desarrollo.

▪ Cicle de debats “20 anys de l'Agenda Dones, Pau i Seguretat”

Coincidint amb el 20è aniversari de l'adopció de la resolució 1325 de les Nacions Unides sobre Dones, Pau i Seguretat, l'ICIP va coorganitzar un cicle de debats per fer balanç dels avenços aconseguits en l'àmbit de la pau i la seguretat i

plantejar propostes per avançar cap a una pau feminista. Les tres sessions es van celebrar en línia a través de la plataforma Zoom els dies 6, 13 i 20 de novembre i es poden recuperar al canal de YouTube de l'ICIP.

1. “L'agenda de Gènere, Pau i Seguretat en el XX aniversari. Una agenda transformadora?”

En aquesta sessió es va fer balanç dels obstacles que afronta l'agenda i dels reptes que ha assolit. També es va fer un exercici de reflexió sobre on ens trobem en l'actualitat i quines són les perspectives de futur tenint en compte el context polític actual, amb l'auge dels moviments ultraconservadors, la crisi climàtica i l'Agenda 2030, entre d'altres. La taula de debat va comptar amb Carolina Jiménez, professora de Dret Internacional Públic de la Universitat de Màlaga i membre de WILPF Espanya, com a moderadora; Madeleine Rees, secretària de WILPF Internacional; Manuela Mesa, directora de CEIPAZ, i Maria Villellas, investigadora de l'Escola de Cultura de Pau.

2. “La participació de les dones en el centre de l'Agenda. De víctimes a agents de canvi”

La segona sessió del cicle es va centrar en analitzar les principals barreres per a la participació efectiva de les dones en els processos de pau, els impactes i aportacions fruit d'aquesta participació, tant en l'àmbit local com en les meses de negociació formals, i quines propostes fan les organitzacions de dones feministes pacifistes. En la trobada van intervenir Clemencia Caraball, líder afrocolombiana i defensora dels drets de les dones a Colòmbia; Pamela Urrutia, investigadora de l'Escola de Cultura de Pau, i Soraida Hussein, responsable d'incidència política a Alianza por la Solidaridad a Palestina. Va moderar la sessió Maria Salvador, responsable de drets de les dones a Alianza por la Solidaridad.

3. “La noció de seguretat. Tensions i oportunitats”

El cicle es va tancar amb una sessió dedicada a la noció de seguretat, analitzant com es defineix a la Resolució 1325 i quins canvis ha patit la forma com s'entén i s'aborda 20 anys després. D'altra banda, es van debatre quines estratègies es poden desenvolupar per construir una seguretat des dels fonaments feministes. En aquesta ocasió va moderar el debat Sandra Martínez, coordinadora de l'àrea de treball Alternatives de seguretat de l'ICIP, i hi van participar les ponents Carmen Magallón, presidenta de la Fundación

SIP; Nora Miralles, investigadora del Centre Delàs d'Estudis per la Pau, i Ana Velasco, membre de Women in International Security, Mexico.

El cicle va ser coorganitzat per l'ICIP amb WILPF Espanya, CEIPAZ i la Alianza por la Solidaridad, i va comptar amb la col·laboració de l'Escola de Cultura de Pau, la Universitat de Màlaga, la Fundación SIP i el Centre Delàs d'Estudis per la Pau.

PUBLICACIONS

Dins la temàtica d'aquesta àrea de treball, el 2020 l'ICIP ha publicat:

Seguridad feminista. Aportaciones conceptuales y desarrollo actual, de Pamela Urrutia, Ana Villellas i María Villellas. Informe 16/2020. Disponible en castellà i anglès.

PREMIS I AJUTS

1. Premi ICIP Constructors de Pau

El Premi ICIP Constructors de Pau es convoca anualment amb l'objectiu de guardonar i reconèixer públicament a persones, col·lectius o entitats que han treballat i han contribuït d'una manera destacada i dilatada a promoure i fomentar la pau.

El guardó el concedeix la Junta de Govern de l'ICIP i consisteix en un reconeixement públic, una escultura creada pel Premi Nobel de la Pau, artista i activista Adolfo Pérez Esquivel, anomenada *Porta del Sol*, i una dotació econòmica de 6.000 euros. El lliurament del premi té lloc en una cerimònia institucional al Parlament de Catalunya.

El 2020, la Junta de Govern ha decidit atorgar el guardó a l'activista congolese Julienne Lusenge, ferma defensora dels drets humans, la pau i la seguretat a la República Democràtica del Congo. El premi reconeix la seva tasca de "prevenció i reducció de la violència sexual i de gènere, i per l'enfortiment de la participació de les dones en la construcció de pau" al país africà.

Anteriorment, el 21 de setembre, coincidint amb la celebració del Dia Internacional de la Pau, va tenir lloc al Parlament de Catalunya la cerimònia de lliurament del Premi ICIP Constructors de Pau 2019, atorgat a l'organització CFDA de familiars de persones desaparegudes a Algèria (*Collectif des Familles de Disparu(e)s en Algérie*). El col·lectiu va ser guardonat per la seva determinació i coratge en la denúncia de les desaparicions forçades a Algèria, la lluita contra la impunitat i la contribució per assolir una transició pacífica al país.

2. Premi ICIP Alfons Banda

El Premi ICIP Alfons Banda té la voluntat de reconèixer els treballs de l'alumnat de segon cicle d'Educació Secundària Obligatòria (ESO) i d'educació postobligatòria (Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà i superior) que promoguin l'anàlisi i l'obtenció de resultats en el camp teòric de la construcció d'una cultura de pau o l'aplicació pràctica de la gestió no violenta dels conflictes. Aquest guardó forma part dels Premis de Recerca Jove que atorga l'Agència de

Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) amb l'objectiu de fomentar l'esperit científic del jovent.

En la tercera edició del premi, corresponent a l'any 2019, s'han presentat tretze treballs dels quals el jurat n'ha guardonat els següents: “El Príncep del desert. Petroli, religió i armes: El Príncep de Maquiavel i l'economia política a Pròxim Orient”, de l'alumne Jordi Calafí Franquesa (Escola l'Horitzó, de Barcelona) i “Els Drets Humans en el marc europeu. Teoria o realitat?”, de l'alumna Júlia Puigdomènech Vidal (Escola IPSI, de Barcelona). Els treballs han estat guardonats amb 750 euros cadascun.

La quarta edició del Premi ICIP Alfons Banda ha estat convocada el 2020 i es resoldrà l'any 2021.

3. Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau

El Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau té per objectiu promoure els valors de la cultura de pau i la noviolència entre els joves a través del hip-hop. Nascut l'any 2016, aquest concurs té el suport del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, l'Agència Catalana de la Joventut i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

El concurs inclou dues modalitats: la Modalitat 1 s'adreça a estudiants d'educació secundària obligatòria, formació professional o batxillerat de Catalunya; la Modalitat 2 s'adreça a nois i noies d'entre 12 i 25 anys vinculats a centres i entitats juvenils, culturals, cíviques o d'acció socioeducativa de Catalunya.

El 2020 es van fer públics els guanyadors de la quarta edició: l'alumnat de 4t d'ESO de l'Institut Escola Daniel Mangrané de Jesús van guanyar el primer premi de la modalitat 1 amb l'obra “Tenim més d'una resposta”, i un grup de joves del centre Salesians Sant Jordi PES de Girona, va guanyar el primer premi de la modalitat 2 amb el vídeo “Tot ho podem canviar”.

El segon premi va ser per al clip “Que bonic seria viure tots en pau”, dels estudiants de 1r d'ESO de l'Institut Escola Montagut de Santa Susanna (modalitat 1)

i per a la peça “Rap per la igualtat”, creada per membres del Casal de Joves La Kampana de Manresa (modalitat 2). També van rebre una menció especial a la qualitat tècnica els videoclips “Hip-hop per la Pau”, de l'alumnat de l'Institut Caparrella de Lleida, i “Desahogo previo a la muerte”, presentat per alumnes de l'INS Hug Roger III de Sort.

A causa de la situació de pandèmia, no es va poder celebrar una cerimònia de lliurament dels guardons, com en edicions anteriors, però l'ICIP va produir un vídeo de reconeixement dels i les joves premiades i participants.

Posteriorment, l'octubre del 2020 es va convocar la cinquena edició del certamen, que es resoldrà el 2021.

4. Subvencions

Un any més, l'ICIP ha obert la convocatòria per a la concessió d'ajuts a treballs de recerca en l'àmbit de la pau (R-ICIP) per a l'exercici 2020-2021, per un import global de 60.000 euros. Els treballs subvencionats en aquesta convocatòria han estat els següents:

- “Quina veritat? Una mirada crítica a la pluralitat de discursos de la societat civil entorn de la construcció de veritat en contextos post-bèl·lics”, de la Universitat Ramon Llull.
- “Factores de persistencia de la violencia en el sur del Tolima (Colombia), rearme y reincidencia de combatientes (2002-2020)”, de la Universitat de Vic.
- “Comissions de la Veritat i enfocament diferencial indígena a Amèrica Llatina: el cas Arhuac en perspectiva”, de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- “Prevención comunitaria del extremismo violento. Un estudio exploratorio de las comunidades musulmanas de Salt y Reus”, de la Universitat de Girona.
- “Discriminació, desinformació, polarització i violència al ciberespai: quin paper per les normes Internacionals?”, de la Universitat Pompeu Fabra.

- “De la polarització política a la polarització afectiva? Evidència experimental sobre l’origen i les implicacions de la polarització política”, de la Universitat de Barcelona.

Així mateix, també s’ha obert una nova convocatòria de subvencions a entitats, fundacions i cooperatives sense afany de lucre per a projectes destinats a la promoció de la pau, per un import global de 60.000 euros. En aquest cas, s’ha atorgat la subvenció als següents projectes:

- “Edupau. Apropem l’educació per la pau a través de les noves tecnologies”, de la Fundació Privada Universitat Internacional de la pau.
- “Covid-19, tecnologies del control social i seguretat humana”, de l’Associació internacional de solidaritat i cooperació.
- “Ho portes dins FM”, de l’Associació cultural per a la cooperació al desenvolupament Azahara.
- “Davant l’emergència climàtica: pacifisme. Construcció de noves narratives per avançar cap a la pau ambiental i la justícia climàtica”, del Centre Delàs d’Estudis per la Pau.
- “Desaparicions forçades i involuntàries: resiliència, impacte de gènere i desafiaments científics en la recerca de la veritat”, de la Red de solidaridad para la transformación social (Reds).

Totes les resolucions es poden consultar a l’apartat de “Subvencions, beques i premis” del web de l’ICIP.

De manera habitual, l’ICIP col·labora en les activitats públiques que diferents centres, universitats i entitats organitzen en relació als projectes subvencionats.

EXPOSICIONS I PRODUCCIÓ DE MATERIALS AUDIOVISUALS

Des de la seva creació, l'ICIP ha produït diferents exposicions i materials audiovisuals, centrats en la temàtica de la cultura de pau, la noviolència i l'anàlisi de conflictes, que estan a disposició de les entitats, organitzacions i administracions que estiguin interessats a fer-ne difusió.

L'any 2020, marcat per la pandèmia del coronavirus, l'ICIP ha produït la sèrie de vídeos #CovidPEACE per tal de copsar els impactes de la Covid-19 des d'un punt de vista de la pau i la seguretat mundial. La sèrie consta de 25 reflexions de persones i entitats compromeses amb el treball per la pau arreu del món, de països com Algèria, Bolívia, Cambodja, Catalunya, Colòmbia, Congo, El Salvador, Iemen, Nicaragua, Tunísia o Sud-àfrica. Els vídeos es poden consultar al canal de YouTube de l'ICIP i a les xarxes socials amb l'etiqueta #CovidPEACE

Alhora, per tal de continuar potenciant la línia d'exposicions com a materials de divulgació de la cultura de pau, l'ICIP ha obert una convocatòria pública per la conceptualització, disseny i producció d'una exposició itinerant relacionada amb les violències fora de contextos bèl·lics.

Actualment, aquests són els recursos expositius disponibles:

▪ Exposició 'Món-tanca'

Món-tanca és un projecte del Col·lectiu Enmedio que reflexiona sobre els murs i les fronteres. L'exposició, inaugurada el 2017, explora maneres de subvertir la lògica de la separació i l'estigmatització dels murs físics i mentals amb exemples d'accions creatives i reivindicatives que s'estan duent a terme arreu del món.

El projecte consisteix en l'edició de sis diaris que es combinen entre si per compondre una mostra fotogràfica. Quan es despleguen les publicacions, per una banda es configuren sis fotografies de grans dimensions i per l'altra, un pòster amb exemples de les accions dutes a terme pels col·lectius d'art i activistes de diversos països.

L'any 2020 l'exposició s'ha pogut veure a Sant Quirze del Vallès (Vallès Occidental).

▪ Exposició 'Paraules descalces'

Paraules descalces. Dones fent Pau recull retrats de tretze dones que treballen activament per l'assoliment de la pau al Pròxim Orient. Són dones israelianes i palestines que dediquen la seva vida i els seus esforços a aconseguir la fi del conflicte i el respecte dels drets humans. Totes apareixen amb els peus nus, com a metàfora del seu posicionament honest i directe en la realitat que els ha tocat viure.

Creada pel fotògraf Dani Lagartofernández, la mostra també pretén recordar les iniciatives i la força de les dones d'arreu del món per a la consecució de la pau, en consonància amb la Resolució 1325 de les Nacions Unides.

L'any 2020 l'exposició s'ha pogut veure a Begues (Baix Llobregat).

▪ Exposició 'La sembra de la vida'

La sembra de la vida. Cuerpos Gramaticales Barcelona és una exposició fotogràfica i sensorial, creada per Antonio Amador i Ingrid Guyon, que recull les vivències del projecte col·lectiu "Cuerpos Gramaticales" dut a terme a Barcelona durant l'any 2017 i promogut per l'ICIP.

Aquest projecte, originari de Colòmbia, va reunir dones colombianes amb l'objectiu de generar pràctiques de memòria que contribueixin a la construcció de la pau, la reparació simbòlica, la resistència pacífica i el reconeixement dels processos de la societat civil. A Barcelona el projecte va incloure formacions artístiques i una acció performativa final per treballar els conceptes de memòria i reconciliació.

L'exposició fa un recorregut per tot el projecte a través de fotografies de gran format i els testimonis de les participants, i s'acompanya del documental *La sembra de la vida* creat per Ingrid Guyon.

▪ Exposició '#efecteGEZI'

L'exposició fotogràfica *#efecteGEZI. El poder transformador de l'art* és un projecte d'Oriana Eliçabe, produït per l'ICIP, sobre les protestes pacífiques que van tenir lloc al parc Gezi d'Istanbul, a Turquia, el maig de 2013. Persones d'origen, cultura, formes de viure i pensament dispars van aparcar les seves diferències i van unir forces per protestar de forma no violenta contra la construcció d'un centre comercial en un espai verd de la ciutat.

Va néixer així l'efecte Gezi. La construcció d'una simbologia carregada d'humor i creativitat. L'art com a resposta a la repressió. Els anomenats *memes* com a mecanisme de difusió cultural i social en forma de dibuixos, fotos o multimèdia, que es van transmetre d'un individu a un altre a través de les xarxes socials i amb graffitis.

▪ Exposició 'Living on the edge'

L'exposició *Living on the edge. Conflicte i reconciliació en ciutats dividides d'Europa* ha estat creada pel periodista Angelo Attanasio i el fotoperiodista Marco Ansaloni, i produïda per l'ICIP. Mostra les històries de conflicte i reconciliació en quatre ciutats d'Europa on els conflictes ètnics i religiosos han deixat una profunda empremta en les societats actuals, que han quedat dividides en dues parts gairebé aïllades. Es tracta de Nicòsia (Xipre), Belfast (Irlanda del Nord), Mitrovica (Kosovo) i Mostar (Bòsnia i Hercegovina).

▪ Càpsules de Pau

El projecte "Càpsules de Pau", iniciat l'any 2014, té per objectiu mostrar la diversitat de visions i expectatives que es projecten sobre la paraula Pau. Persones d'arreu del món responen a la pregunta: *Què és per a tu la pau?* posant-la en relació amb l'experiència viscuda en contextos de conflicte o amb el seu compromís contra la guerra i amb la construcció de la pau.

Any rere any el projecte ha anat creixent i ha arribat a les 125 càpsules, agrupades al web **www.capsulesdepau.com**. Les reflexions provenen d'investigadors per la pau, activistes, artistes, intel·lectuals i persones que han viscut de prop un conflicte procedents de 49 països diferents. Cada càpsula de pau és una breu reflexió d'un minut de durada editada en vídeo i subtitulada al català, el castellà i l'anglès.

El web també conté un seguit de propostes educatives que tenen per objectiu fomentar competències personals que facilitin l'anàlisi de les violències i les oportunitats de la pau així com la pràctica de transformació creativa dels conflictes. Les propostes didàctiques s'adrecen a l'àmbit formal i no formal de l'educació per facilitar un treball més integral que avanci en la inclusió de la cultura de pau en el projecte educatiu.

Aquest projecte és una producció conjunta de l'ICIP i el Col·lectiu Contrast, amb el suport de Digital Dosis.

COL·LECCIONS DE LLIBRES

L'ICIP disposa de diferents col·leccions de llibres, editats en col·laboració amb diferents editorials, que tenen l'objectiu de difondre la cultura de pau entre un públic ampli, tal com marca la línia estratègica 8 del Pla Pluriennal. Les col·leccions compten ja amb un total de 72 llibres.

Al llarg del 2020 s'han publicat els següents títols:

- *Thoreau. Biografia essencial*, d'Antonio Casado da Rocha. Col·lecció "Clàssics de la Pau i de la Noviolència", coeditada amb Angle Editorial.
- *Polarització. Una mirada a la dinàmica del pensament "nosaltres contra ells"*, de Bart Brandsma. Col·lecció "Eines de pau, seguretat i justícia", coeditada amb Liniazero edicions. Es publica en suport digital d'accés lliure, en versió PDF i ePub. Aquest títol s'ha publicat en català i en castellà.
- *Desarme, desmovilización y reinserción. Teoría y práctica*, de Desmond Molloy. Col·lecció "Paz y Seguridad", coeditada amb Edicions Bellaterra.

ACTIVITATS REALITZADES

En paral·lel a l'edició de les diferents col·leccions, l'ICIP organitza periòdicament presentacions públiques d'alguns dels títols més destacats, amb l'objectiu de contribuir a una difusió més àmplia del seu contingut i fomentar la cultura de pau. L'any 2020 s'ha dut a terme la següent presentació:

▪ **Presentació de "Thoreau. Biografia essencial"**

La Llibreria Documenta de Barcelona va acollir el 17 de setembre la presentació del llibre *Thoreau. Biografia essencial*, escrit per Antonio Casado da Rocha, doctor en Filosofia i professor a la Universitat del País Basc, i coeditat per l'ICIP i Angle editorial dins de la col·lecció "Clàssics de la pau i la noviolència". La presentació va anar a càrrec de l'autor i va comptar amb la participació de Ramon Alcoberro, doctor en Filosofia per la Universitat de Barcelona i autor del pròleg del llibre; Joan Simón, d'Angle editorial; i Xavier Masllorens, president de l'ICIP.

BIBLIOTECA I CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

La Biblioteca de l'ICIP respon al compromís d'establir i mantenir una biblioteca que permeti i afavoreixi la recerca i la transferència de coneixements. Des de la seva creació, s'ha convertit en la biblioteca de referència en temes de cultura de pau, seguretat i conflictes.

Els seus àmbits específics abasten des de la noviolència a la construcció de pau, la transformació de conflictes, les ciències polítiques, les relacions internacionals, el desarmament, el terrorisme, la cooperació i el desenvolupament, i els moviments socials noviolents.

La pandèmia ha suposat la interrupció brusca del servei presencial de biblioteca, ja que no es va poder reobrir amb normalitat des del seu tancament, al mes de març. A partir del mes de juny, el centre va obrir portes dos dies a la setmana amb horari reduït, però les noves restriccions van imposar un nou model d'obertura sota demanda. En aquesta situació, el 2020 s'ha tancat amb 560 usuaris registrats a la base de dades.

El tancament del centre ha fet que no s'hi celebrés cap acte, conferència ni presentació com era habitual. No obstant, i sempre sota demanda i amb les mesures de seguretat pertinents, la biblioteca està oberta al públic en general, disposa d'una sala de consulta i el seu principal servei és el de préstec. És membre de la Xarxa de Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya (XBEG) i des del 2016, membre associat del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC). La biblioteca està integrada al Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes (CCUC), que compta amb més de 5 milions de títols i dóna accés a més de 10 milions de documents físics. Incorpora els fons de les biblioteques membres del CSUC i d'altres biblioteques associades.

Durant el 2020, tot i donar un servei al públic molt més limitat, ha continuat l'augment progressiu del fons, ja que no es va interrompre la compra de nous materials. En total es van adquirir 300 noves monografies, amb la qual cosa la biblioteca ja disposa de 9.220 volums, la majoria dels quals són llibres, però també materials audiovisuals.

On la davallada de les xifres ha estat important ha estat, lògicament, en el servei de préstec. Tot i que durant el període d'obertura limitada el servei s'ha continuat oferint, ha estat en molta menor mesura. Així, durant el 2020 només es

van efectuar 150 préstecs, la major part dels quals en els dos primers mesos de l'any, la qual cosa mostrava un creixement respecte els anys anteriors però, malauradament, la corba va quedar estroncada de cop. Un fet a destacar dels préstecs durant el període de la pandèmia és que la gran part han vingut a través del servei de préstec interbibliotecari, és a dir, dels centres que formen les xarxes on la biblioteca participa activament.

A més de l'apartat de monografies i llibres, la biblioteca ha continuat oferint als seus usuaris l'accés a diverses bases de dades de Taylor & Francis, que buiden centenars de publicacions especialitzades de l'àmbit. Dins aquesta base de dades, l'ICIP ha disposat d'un servei de consulta d'exemplars de l'any en curs i retrospectius a més de 1.200 revistes electròniques, amb especial èmfasi a les especialitzades en pau i conflictes. Per tal de completar el ventall d'accesos a publicacions en línia, la biblioteca va comptar també amb la subscripció a revistes en paper.

SINÈRGIES AMB ALTRES ACTORS I INTERNACIONALITZACIÓ

Una de les principals apostes de l'ICIP és crear sinèrgies entre actors socials, acadèmics i institucionals, tant a Catalunya com a nivell global. Aquesta aposta es tradueix en:

1. Participació en organismes, xarxes i conferències internacionals

Consell Català de Foment de la Pau

El director de l'ICIP té el càrrec de vice-president segon d'aquest òrgan consultiu i de participació. El Consell està integrat per representants de l'Administració de la Generalitat, dels ens locals, dels grups parlamentaris, de les organitzacions no governamentals per la pau i altres institucions i personalitats rellevants, reconegudes per les seves activitats a favor de la pau

European Peace Liason Office, EPLO

L'ICIP forma part d'aquesta xarxa des del 2019. L'objectiu d'aquesta plataforma europea d'ONG és influir en les polítiques públiques de la Unió Europea de construcció de pau i prevenció dels conflictes violents. Alhora és un espai de cooperació i col·laboració entre les organitzacions europees de referència en la promoció de la pau i també ofereix formació especialitzada en aquest àmbit. La xarxa inclou quaranta institucions membres provinents de setze països diferents i l'ICIP és l'únic membre de l'Estat espanyol. El 2020 l'Institut ha enfortit la seva relació amb la xarxa amb el nomenament de Kristian Herbolzheimer, director de l'ICIP, com a membre de la junta directiva de la xarxa.

Projecte Ciutats Defensores dels Drets Humans

Des de l'any 2013 l'ICIP forma part de les institucions públiques i organitzacions que donen vida i suport al projecte Ciutats Defensores dels Drets Humans, en el qual participen diferents municipis catalans. L'objectiu de la iniciativa és donar a conèixer la tasca dels activistes pels drets humans d'arreu del món a través del seu propi testimoni i conscienciar la ciutadania sobre la importància de la defensa dels drets humans i del suport internacional a les seves lluites i sobre la necessitat d'integrar la defensa dels drets humans en la nostra tasca quotidiana.

L'edició de 2020 es va veure afectada per l'emergència sanitària del coronavirus, fet que va provocar la cancel·lació de les activitats presencials de primavera i tardor del projecte. Tanmateix, el projecte es va reconduir a través de diverses accions en línia. Destaca, en aquest sentit, la trobada virtual “Defensors i defensores de drets humans davant la pandèmia: amenaces, reptes i resistències”. Hi van participar Mary Lawlor, Relatora Especial de les Nacions Unides sobre la situació dels defensors i defensores dels drets humans; així com les persones defensores Maria Sol Taule (Filipines), Ruth Mumbi (Kènia) i Danilo Chammas (Brasil). També hi van intervenir Carme Gual (ACCD), Montse Carrillo (Xarxa Teixint Resistències per les defensores d'Amèrica Llatina) i Miriam García (Herri Babesarea). Durant la sessió, que va tenir lloc el 9 de novembre, es va posar en valor i es va fer visible la tasca de les persones defensores de drets humans i la seva lluita per un món més just, equitatiu i sostenible, alhora que es van abordar els nous reptes i amenaces que comporta el context de pandèmia global.

Asociación española de investigación para la paz, AIPAZ

L'ICIP, com a membre de la xarxa AIPAZ, va participar a les jornades anuals de la xarxa, que es van celebrar en línia els dies 26 i 27 de novembre sota el títol: “La investigació per la pau a l'Estat espanyol: del present al futur. Teories i pràctiques”. Concretament, l'ICIP va estar present en tres sessions. La primera, sota el títol “Construcció de pau / construcció de seguretat”, va comptar amb la participació de Xavier Masllorens, president de l'ICIP, el qual va fer una conferència sobre la seguretat humana i la seguretat feminista. Per altra banda, el coordinador de l'àrea de treball “Diàleg social i polític”, Pablo Aguiar, va intervenir a la taula rodona sobre convivència, conflictes i educació per la pau per presentar l'Enquesta ICIP 2020 sobre convivència i polarització a Catalunya. Finalment, la sessió sobre drets humans i construcció de pau va comptar amb Maria Fanlo i Sílvia Plana, de l'àrea de treball “Memòria, convivència i reconciliació”, respectivament, les quals van exposar el projecte de l'ICIP com a Secretaria Tècnica de la Comissió de la Veritat de Colòmbia a Europa.

Comissió de la Veritat de Colòmbia

L'ICIP actua com a Secretaria Tècnica de la Comissió a Europa, que implica la coordinació del 15 grups de treball (nodes) a 11 països europeus per tal de

documentar les experiències de l'exili colombià (vegeu l'apartat de l'àrea de treball “Memòria, convivència i reconciliació”). Aquesta tasca comporta una coordinació amb entitats de referència com ara Hegoa (País Basc), SwissPeace (Suïssa) i NOREF (Noruega).

Xarxa Llatinoamericana de Dones, Pau i Seguretat

En el marc de la línia de treball sobre alternatives de seguretat, l'Institut ha treballat amb dues ONG colombianes (CIASE i CINEP) i dues de mexicanes (Serapaz i JASS Mesoamèrica) amb l'objectiu d'assentar les bases per a una Xarxa Llatinoamericana de Dones, Pau i Seguretat. Totes cinc organitzacions han col·laborat en la 4a edició del Congrés de Construcció de Pau amb Perspectiva de Gènere, celebrat al mes de novembre, organitzat per la Universitat Iberoamericana de Ciutat de Mèxic.

2. Col·laboracions amb institucions públiques:

- Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
- Agència Catalana de la Joventut
- Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
- Ajuntament de Begues
- Ajuntament de Lleida
- Ajuntament de Sant Quirze del Vallès
- Comissió d'Acció Exterior i grups polítics del Parlament de Catalunya
- Comissió per a l'Esclariment de la Veritat, la Convivència i la No Repetició de Colòmbia
- Delegacions del Govern de Catalunya als Balcans i als Estats Units
- Departament d'Educació
- Direcció General de Cooperació de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya
- Direcció de Justícia Global de l'Ajuntament de Barcelona
- Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
- Municipis i institucions participants al projecte Ciutats Defensores dels Drets Humans
- Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya

3. Col·laboracions amb entitats, think tanks, centres de recerca i universitats per a l'organització d'esdeveniments públics

- Alianza por la Solidaridad
- Amics de la UNESCO de Barcelona
- Casa Amèrica Catalunya
- Centre Delàs d'Estudis per la Pau
- Centro de Educación e Investigación para la paz, CEIPAZ
- Clack Audiovisual
- Club de Roma
- CIDOB
- Comissió Catalana d'Ajut al Refugiat
- Cultura i conflicte
- Enginyeria Sense Fronteres
- Escola de Cultura de Pau, Universitat Autònoma de Barcelona
- European Observatory on Memories, EUROM
- Fundación Cultura de Paz
- Fundación Seminario de Investigación para la Paz, SIP
- Institut de Drets Humans de Catalunya
- Institute for Economics and Peace
- International Peace Bureau
- Lliga Internacional de les Dones per la Pau i la Llibertat, WILPF
- Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia
- Taula per Mèxic
- Universitat Ramon Llull – Institut Blanquerna

4. Altres col·laboracions institucionals

- Atlantic Council (EUA)
- Berghof Foundation (Alemanya)
- Conciliation Resources (Regne Unit)
- European Institute of Peace (Bèlgica)
- US Institute of Peace USIP (EUA)
- Institute for Integrated Transitions IFIT
- Inter Mediate (Regne Unit)
- Political Settlements Research Programme (Regne Unit)

- Sasakawa Foundation (Japó)
- Sodepau
- Transnational Institute (Països Baixos)
- Transnational Gangs as Agents of Mediation, TRANSGANG

5. Col·laboracions per a iniciatives en xarxa

5.1 Promoció del diàleg

- Associació d'Educadors en Drets Humans, AHEAD
- Asociación para la Comunicación No Violenta
- Fil a l'Agulla
- Fundació Catalunya Europa
- Foro Social Permanente (País Basc)
- FundiPau
- Justícia i Pau
- LaFede, organitzacions per la justícia global
- Novact
- Societat Civil Catalana

5.2 Construcció de pau a Colòmbia

- Instituto Colombo-Alemán para la Paz, CAPAZ (Alemanya)
- Colectiva de Mujeres Refugiadas, Exiliadas y Migradas (Europa)
- Comissió per a l'Esclarament de la Veritat, la Reconciliació i la No repetició de Colòmbia (Colòmbia)
- Fundació Friedrich Ebert (Colòmbia)
- Fundación Ideas para la Paz (Colòmbia)
- Fundació Sueca per als Drets Humans (Suècia)
- Hegoa, Instituto de Estudios sobre Desarrollo y Cooperación Internacional (País Basc)
- Mujer Diáspora (Europa)
- Node Catalunya de suport a la Comissió de la Veritat
- NOREF (Noruega)
- Planeta Paz (Colòmbia)
- Puentes Ciudadanos Colombia – Venezuela
- Red Prodepaz (Colòmbia)
- Swisspeace (Suïssa)

5.3 Dones i seguretat a l'Amèrica Llatina

- Centro de Investigacion y Educacion Popular Programa Por la Paz - CINEP (Colòmbia)
- Corporación de Investigación y Acción Social y Económica, CIASE (Colòmbia)
- Corporación Humanas (Colòmbia)
- JASS Mesoamérica
- Serapaz (Mèxic)

5.4 Construcció de pau a Mèxic

- Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict GPPAC
- Servicio Civil para la Paz Pan para el Mundo (Alemanya - Mèxic)
- Serapaz (Mèxic)
- Taula per Mèxic

6. Participacions puntuals en actes i iniciatives de l'ICIP

- Ainhoa Ruiz, Centre Delàs d'Estudis per la Pau
- Ajna Jusic, Forgotten Children of War (Bòsnia)
- Albert Padró-Solanet, Universitat Oberta de Catalunya
- Alejandro Valderrama Herrera, antropòleg (Colòmbia)
- Alma Masic, experta en cooperació al desenvolupament (Bòsnia)
- Ana Barrero, AIPAZ
- Ana Velasco, Women In International (Mèxic)
- Ana Vilellas, Escola de Cultura de Pau
- Andrés Barreda, Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (Mèxic)
- Andy Pollack, periodista (Irlanda del Nord)
- Anna Ayuso, CIDOB
- Anna Fleischer, Fundació Heinrich Böll (Líbia)
- Annie Matundu, WILPF (República Democràtica del Congo)
- Antonio Casado da Rocha, professor i investigador
- Associació Internacional de Solidaritat i Cooperació
- Avelina Rogel, Asociación Madre Sabia (Equador)
- Bart Brandsma, Inside Polarisation (Països Baixos)
- Benedicte Bull, Xarxa Noruega d'Investigació sobre Llatinoamèrica (Noruega)
- Berta Barbet, politòloga i investigadora

- Bo Jacobs, Hiroshima Peace Institute (Japó)
- Brian Gormally, Committee on the Administration of Justice (Irlanda del Nord)
- Brigades Internacionals de Pau, PBI
- Candy Chévez, Tiempos Nuevos Teatro (El Salvador)
- Carlos Malamud, Real Instituto Elcano
- Carme Clavel, JASS Mesoamerica (Nicaragua)
- Carmen Aliaga, Colectivo CASA (Bolívia)
- Carmen Magallón, Fundación SIP
- Carlos Martin Beristain, Comissió per a l'Esclarament de la Veritat, la Reconciliació i la No repetició de Colòmbia (Colòmbia)
- Carolina Jiménez, WILPF España
- César Rosales, node Catalunya de suport a la Comissió de la Veritat de Colòmbia
- Clemencia Carabalí, defensora dels drets de les dones (Colòmbia)
- Corina Tulbure, periodista
- Daniel Innerarity, Ikerbasque
- Daniel Rodríguez Suárez, Universitat de Girona
- Daniela Schwarzer, German Council on Foreign Relations (Alemanya)
- Desmond Molloy, International Research Group on Reintegration (Noruega)
- Duke Duchscherer, Centre for Nonviolent Communication (EUA)
- Edita Maldonado, Comitè de Familiars de Migrantes Desaparecidos El Progreso, COFAMIPRO (Hondures)
- El Aka, Agroarte (Colòmbia)
- Ela Gandhi, Religions for Peace (Sud-Àfrica)
- Elisenda Calvet, Universitat de Barcelona
- Elma Hasimbegovic, Museu d'Història de Bòsnia i Hercegovina (Bòsnia)
- Emma Leslie, Center for Peace and Conflict Studies (Cambodja)
- Enrique Hernandez, Universitat Autònoma de Barcelona
- Eric Hauck, delegat del Govern de la Generalitat als Balcans (Bòsnia)
- Erika M. Rodríguez Pinzón, Universitat Autònoma de Madrid
- Esther Vera, diari ARA
- Eva Anduiza, Universitat Autònoma de Barcelona
- Eva Giovannini, escriptora i periodista (Itàlia)
- Fernando Sánchez Costa, Societat Civil Catalana
- Frederic Guerrero-Solé, Universitat Pompeu Fabra
- Gladys Ávila, Grup Europeu de Familiars de Persones Desaparegudes a Colòmbia

- Guillem Rico, Universitat Autònoma de Barcelona
- Helga Flamtermesky, node Catalunya de suport a la Comissió de la Veritat de Colòmbia
- Héctor Casanueva Ojeda, IELAT, Universitat d'Alcalà
- Ignacio Sánchez-Cuenca, sociòleg i filòsof
- Itziar Ruiz-Giménez, Universitat Autònoma de Madrid
- Ivone Gebara, filòsofa i teòloga feminista (Brasil)
- Janis A. Emmanouilidis, European Policy Centre (Bèlgica)
- Jasmina Mujezinovic, Fundació per la Democràcia Local (Bòsnia)
- Joan Balcells, Universitat Oberta de Catalunya
- Joan Salicrú, Clack Audiovisual
- Joan Manuel Tresserras, Fundació Irla
- Jordi Armadans, FundiPau
- Jordi Muñoz, Universitat de Barcelona
- José Manuel Puente, Instituto de Estudios Superiores de Administración (Veneçuela)
- Judith Muñoz Saavedra, Universitat de Barcelona
- Julia Miralles, Universitat Autònoma de Barcelona
- Julia Roig, Partners Global (EUA)
- Juliana Suescún, Corporación CIASE (Colòmbia)
- Karla Salazar Serna, Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (Mèxic)
- Karlos Pérez de Armiño, Hegoa, Universitat del País Basc
- Karlos Zurutuza, periodista
- Laia Balcells, politòloga
- Leonard Rentería, activista (Colòmbia)
- Luca Gervasoni, Novact
- Luz Piedad Caicedo, Corporación Humanas (Colòmbia)
- Madeleine Rees, WILPF
- Maja Savic-Bojanic, Escola de Ciència i Tecnologia de Sarajevo (Bòsnia)
- Manuela Mesa, CEIPAZ
- Maria Campuzano, Aliança contra la Pobresa Energètica
- María Salvador López, Alianza por la Solidaridad
- Maria Vilellas, Escola de Cultura de Pau
- María Mercedes García Montero, Universitat de Salamanca
- María Ovidia Palechor, defensora drets humans (Colòmbia)
- Marije Hristova, Universitat de Warwick (Regne Unit)
- Marina Subirats, sociòloga

- Meliha Merdjic, víctima de violència sexual a la guerra dels Balcans (Bòsnia)
- Milica Pesic, Media Diversity Institute (Regne Unit)
- Miriam Juan-Torres, More in Common (EUA)
- Muna Luqman, Fundació Food4Humanity (Iemen)
- Nassera Dutour, Collectif des Familles de Disparu(e)s en Algérie (Algèria)
- Nora Miralles, Centre Delàs d'Estudis per la Pau
- Nour Salameh, activista i doctora en Història
- Noura Ghazi, Families for Freedom (Síria)
- Nuria Alabao, Fundación Los Comunes
- Orfe Castillo, JASS Mesoamèrica (Mèxic)
- Pamela Urrutia, Escola de Cultura de Pau
- Paola Lo Cascio, Universitat de Barcelona
- Pau Solanilla, Ideograma
- Pere Vilanova, Universitat de Barcelona
- Pol Bargués, CIDOB
- Pol Morillas, CIDOB
- Ramon Alcoberro, filòsof
- Ruth Ferrero, Universitat Complutense de Madrid
- Ruth Mumbi, Bunge Le Wamama Mashinani (Kènia)
- Sabine Kurtenbach, Instituto de Estudios Latinoamericanos, GIGA (Alemanya)
- Samantha César, Frente de Pueblos en Defensa de la Tierra y el Agua (Mèxic)
- Sameena Nazir, Rural Women Leadership Network Conference (Paquistàn)
- Santiago Gamboa, escriptor i periodista (Colòmbia)
- Santiago Muñoz Machado, jurista
- Sara Cuentas, Red Migración, Género y Desarrollo
- Sihem Bensedrine, defensora dels drets humans (Tunísia)
- Slobodan Minic, periodista (Bòsnia)
- Sonia Andolz, Universitat de Barcelona i Blanquerna
- Soraida Hussein, Alianza por la Solidaridad (Palestina)
- Teresa Castellanos, Frente de Pueblos en Defensa de la Tierra y el Agua (Mèxic)
- Teresa Turiera, Cultura i Conflicte
- Territorios Clínicos de la Memoria (Argentina)
- Theo van Boven, Universitat de Maastricht (Països Baixos)
- Tom Woodhouse, investigador (Regne Unit)
- Txell Feixas, periodista (Líban)

- Xabier Etxeberria, Universitat de Deusto (País Basc)
- Wael Garnaoui, Universitat París VII (França)
- Yésica Sánchez, Consorcio Oaxaca (Mèxic)
- Yolanda Morán, Movimiento por Nuestros Desaparecidos en México (Mèxic)
- Zaina Erhaim, Institute of War and Peace Reporting (Síria)
- Zoila Castillo, indígena amazònica (Equador)

DIFUSIÓ EXTERNA

1. El web de l'ICIP

El web **www.icip.cat** reuneix tota la informació sobre l'Institut i està permanentment actualitzat en català, castellà i anglès. Al web s'hi recullen les activitats, notícies i publicacions de l'ICIP, i disposa d'espais propis dedicats a les àrees de treball, als recursos educatius, al treball de construcció de pau i a la biblioteca. Durant l'any 2020 l'ICIP ha treballat en el projecte de renovació del web de la institució, per tal d'adaptar-lo al disseny responsiu i adequar-lo a les necessitats actuals.

2. ICIP e-Butlletins

Els butlletins electrònics s'envien de forma mensual i recullen les notícies més rellevants referides a l'ICIP, incloent-hi les publicacions i les activitats que organitza l'Institut. Té 1.162 subscriptors.

Durant l'any 2020 s'han publicat els següents números:

- e-Butlletí número 112 (gener de 2020)
- e-Butlletí número 113 (febrer de 2020)
- e-Butlletí número 114 (març de 2020)
- e-Butlletí número 115 (abril de 2020)
- e-Butlletí número 116 (maig de 2020)
- e-Butlletí número 117 (juny de 2020)
- e-Butlletí número 118 (juliol de 2020)
- e-Butlletí número 119 (setembre de 2020)
- e-Butlletí número 120 (octubre de 2020)
- e-Butlletí número 121 (novembre de 2020)
- e-Butlletí número 122 (desembre de 2020)

3. Xarxes socials

Les xarxes socials són un canal prioritari per a la difusió de les activitats i novetats de l'ICIP i un fòrum de debat i d'intercanvi d'opinions amb la ciutadania. Les xarxes més actives són Twitter (<http://twitter.com/ICIPeace>), que ha superat els 7.800 seguidors el 2020, i Facebook (<http://facebook.com/institutcatalainternacionalperlapau>), on l'ICIP té prop de 6.500 seguidors. En aquestes dues xarxes socials, el 2020 s'ha mantingut una tendència ascendent en el nombre de seguidors i d'interaccions.

Alhora, l'any 2020, en les circumstàncies excepcionals de la pandèmia, l'ICIP ha donat un impuls destacat al canal de YouTube, ja que a partir del mes de març pràcticament la totalitat de les activitats organitzades per l'Institut s'han retransmès a través d'aquest canal. A banda de permetre la difusió en directe de debats i conferències, el canal també actua com a repositori on poder recuperar els vídeos de les sessions, aconseguint així que els diversos actes en línia tinguin més recorregut.

Així mateix, s'han creat nous continguts per aquesta plataforma, com la sèrie de vídeos #CovidPEACE "Impactes de la Covid en la pau i la seguretat".

Aquesta activitat constant ha permès duplicar el nombre de visualitzacions i de subscriptors anuals del canal. L'any 2020 s'han comptabilitzat un total de 26.400 visualitzacions (7.700 de les quals han estat visualitzacions de productes creats el mateix any), i s'han assolit 625 subscripcions (300 més que l'any anterior).

RECURSOS I ORGANITZACIÓ

Aquests dos eixos permeten assegurar el funcionament de l'ICIP com a institució, tant pel que fa als recursos econòmics com a la seva organització, estructura laboral interna i relació amb altres organismes.

1. RECURSOS

El pressupost definitiu de l'ICIP per al 2020 ha estat de 1.544.212,66 euros, repartits d'acord amb els capítols següents: Capítol I (754.539,90 euros), Capítol II (451.468,07 euros), Capítol IV (295.220 euros) i Capítol VI (42.984,69 euros).

2. ORGANITZACIÓ

L'any 2020 l'equip humà de l'ICIP ha estat format per:

Kristian Herbolzheimer Jeppson (director executiu)
Pablo Aguiar Molina (tècnic d'àrea de treball)
Ana Isabel Barrera Osorio (tècnica d'àrea de treball)
Marc Enzo Belligoi Gomis (administratiu), fins al mes de juny
Ángeles Blanco Díaz (cap economicofinancera i de recursos humans)
Miquel Casas Salinas (jurista)
Maria Fanlo Torrecilla (tècnica d'àrea de treball)
Elisabet Ferrer Narro (administrativa), fins al mes d'abril
Maria Fuentes Díaz (secretària de direcció i presidència)
Marta López Carabí (administrativa)
Sandra Martínez Domingo (tècnica d'àrea de treball)
Guifré Miquel Fageda (documentalista)
Marisa Padilla Godoy (administrativa)
Silvia Plana Subirana (tècnica d'àrea de treball)
Cristina Pons Gomar (tècnica en gestió econòmica)
Sabina Puig Cartes (tècnica d'àrea de treball)
Eugènia Riera Casals (tècnica de premsa i comunicació)

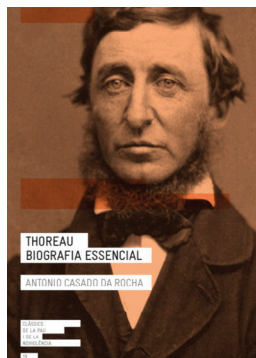
En quant al personal de direcció, el detall de retribucions corresponents al 2020 és el següent:

Salari brut	Salari base	Complement direcció	Complement especial dedicació (CED)
61.172,81 €	28.017,22 €	24.491,38 €	8.664,21 €

ANNEX

ANNEX I. Relació de publicacions

COL·LECCIONS DE LLIBRES

COL·LECCIÓ "CLÀSSICS DE LA PAU I LA NOVIOLÈNCIA"

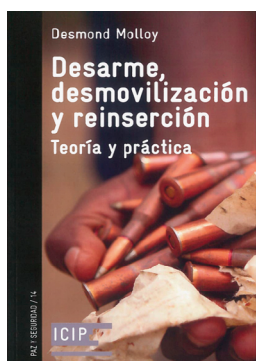
Antonio Casado da Rocha. *Thoreau. Biografia essencial*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau; Angle, 2020. Clàssics de la pau i la noviolència, 19.

COL·LECCIÓ "EINES DE PAU, SEGURETAT I JUSTÍCIA"

Bart Brandsma. *Polarització. Una mirada a la dinàmica del pensament "nosaltres contra ells"*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau; Liniazero, 2020.

Disponible en:
Català i castellà

COL·LECCIÓ "PAZ Y SEGURIDAD"

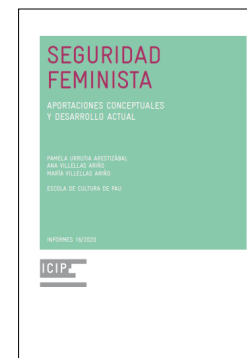
Desmond Molloy. *Desarme, desmovilización y reinserción. Teoría y práctica*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau, 2020.

INFORMES

17/2020. *Enquesta sobre polarització i convivència a Catalunya 2020*, de Berta Barbet.

Disponible en:
Català, castellà i anglès

16/2020. *Seguridad feminista. Aportaciones conceptuales y desarrollo actual*, de Pamela Urrutia, Ana Vilellas i María Vilellas.

Disponible en:
Castellà i anglès

ALTRES PUBLICACIONS

Polarització i diàleg en societats democràtiques.
Resum de les sessions internacionals del cicle
“Polarització i diàleg en societats democràtiques”,
organitzat per l'ICIP, el CIDOB, la Fundació
Cultura de Paz i el Club de Roma, gener-juny 2020.

Disponible en:
Català, castellà i anglès

Enquesta ICIP 2020: convivència i
polarització a Catalunya. Octubre 2020.

Disponible en:
Català, castellà i anglès

ICIP E-BUTLLETINS

e-Butlletí número 112 (gener de 2020)
e-Butlletí número 113 (febrer de 2020)
e-Butlletí número 114 (març de 2020)
e-Butlletí número 115 (abril de 2020)
e-Butlletí número 116 (maig de 2020)
e-Butlletí número 117 (juny de 2020)
e-Butlletí número 118 (juliol de 2020)
e-Butlletí número 119 (setembre de 2020)
e-Butlletí número 120 (octubre de 2020)
e-Butlletí número 121 (novembre de 2020)
e-Butlletí número 122 (desembre de 2020)

REVISTA PER LA PAU

Número 38 – maig 2020: On són les
persones desaparegudes?, coordinat
per Silvia Plana i Sabina Puig.

Disponible en:
Català, castellà i anglès

ANNEX II. L'ICIP als mitjans de comunicació i a les xarxes socials

L'ICIP ha mantingut el 2020 una presència continuada als mitjans de comunicació, tant pel que fa a la premsa escrita com a la ràdio, la televisió i a les publicacions digitals. Les activitats dutes a terme per l'Institut s'han difós als mitjans a través de notes de premsa i aquests en van fer seguiment a través de notícies o entrevistes. Entre les activitats que han tingut més ressò comunicatiu destaca la publicació de l'Enquesta ICIP 2020 “Convivència i polarització a Catalunya” i el veredict del IV Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau. Els resultats de l'enquesta han estat referenciats en diferents mitjans de comunicació (televisius, radiofònics i de premsa escrita) i han servit de base per a l'edició d'un monogràfic del diari digital El món de demà, amb articles d'opinió del director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, i la coordinadora de la publicació, Berta Barbet.

Entre els mitjans que han informat sobre les activitats de l'ICIP o han entrevistat els seus membres i col·laboradors, destaquen, també: Televisió de Catalunya, Catalunya Ràdio, Ràdio Nacional d'Espanya, Radio 4, els diaris La Vanguardia, ARA, El Punt Avui, El Periódico, La Directa, La República, Nació Digital, Catalunya Plural; i les agències de notícies EFE i Europa Press.

Així mateix, l'ICIP es manté actiu en diferents xarxes socials (Twitter, Facebook i YouTube), en els quals l'impacte de la institució ha experimentat un creixement continuat els darrers anys. El 2020, en les circumstàncies excepcionals de pandèmia mundial, l'ICIP ha donat un impuls destacat al canal de YouTube, el qual ha doblat el nombre de persones subscriptores. També s'han incrementat de manera notable el nombre d'interaccions i de seguidors a les xarxes Twitter i Facebook.

Comparativa xarxes socials

COMPARATIVA XARXES SOCIALS

	2017	2018	2019	2020
<i>Seguidors Twitter</i>	5.200	6.200	7.000	7.900
<i>Seguidors Facebook</i>	5.000	6.000	6.200	6.500
<i>Subscripcions Youtube</i>	-	-	300	625

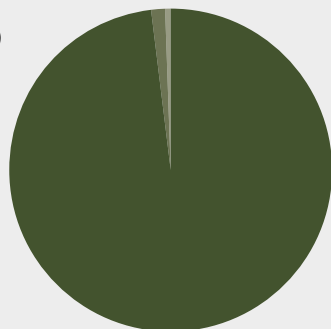
ANNEX III. Execució del pressupost

PRESSUPOST D'INGRESSOS 2020

CAPÍTOL	DESCRIPCIÓ DE L'INGRÉS	PRESS. INICIAL	MODIFICACIONS	PRESS. DEFINITIU (PD)	DRETS RECONEGUTS (DR)	DESVIACIÓ (PD)-(DR)	% EXECUCIÓ (DR/PD)
Capítol 3	Taxes, béns de serveis i altres ingressos	3.000,00 €	642,66 €	3.642,66 €	6.979,55 €	3.336,89 €	191,61%
Capítol 4	Transferències corrents	1.418.800,00 €	-78.226,33 €	1.340.573,67 €	1.340.573,67 €		100,00%
Capítol 5	Ingressos patrimonials	50,00 €		50,00 €		50,00 €	
Capítol 7	Transferències capital	19.000,00 €		19.000,00 €	19.000,00 €		100,00%
Capítol 8	Variació d'actius financers		180.946,33 €	180.946,33 €		180.946,33 €	
Total ingressos		1.440.850,00 €	103.362,66 €	1.544.212,66 €	1.366.553,22 €	177.659,44 €	88,50%

Pressupost d'ingressos 2020

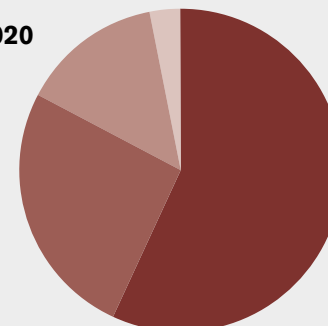
Total ingressos liquidats:
1.366.553,22 €

Transferències corrents	1.340.573,67 €	98,10%
Transferències de capital	19.000,00 €	1,39%
Taxes, béns de serveis i altres ingressos	6.979,55 €	0,51%

Pressupost de despeses 2020

Total despeses realitzades:
1.181.050,32 €

Remuneracions personal	669.349,43 €	56,67%
Despeses corrents de béns i serveis	308.026,85 €	26,08%
Transferències corrents	164.447,66 €	13,92%
Inversions reals	39.226,38 €	3,32%

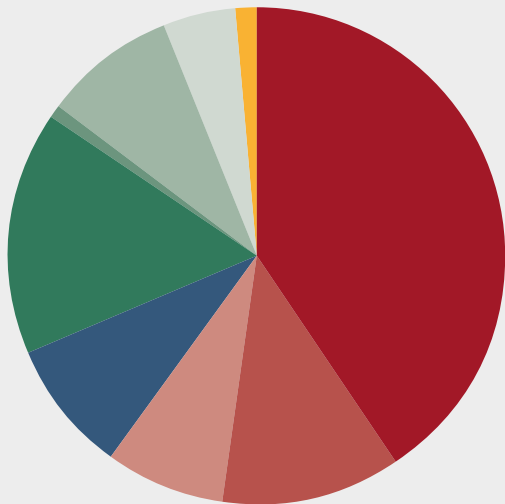
PRESSUPOST DE DESPESES 2020

CAPÍTOL	DESCRIPCIÓ DE L'INGRÉS	PRESS. INICIAL	MODIFICACIONS	PRESS. DEFINITIU (PD)	OBLIGACIONS RECONEGUES (OR)	DESVIACIÓ (PD)-(OR)	% EXECUCIÓ (DR/PD)
Capítol 1	Remuneracions personal	754.539,90 €		754.539,90 €	669.349,43 €	85.190,47 €	88,71%
Capítol 2	Despeses corrents de béns i serveis	474.810,10 €	-23.342,03 €	451.468,07 €	308.026,85 €	143.441,22 €	68,23%
Capítol 4	Transferències corrents	192.500,00 €	102.720,00 €	295.220,00 €	164.447,66 €	130.772,34 €	55,70%
Capítol 6	Inversions reals	19.000,00 €	23.984,69 €	42.984,69 €	39.226,38 €	3.758,31 €	91,26%
Total despeses		1.440.850,00 €	103.362,66 €	1.544.212,66 €	1.181.050,32 €	363.162,34 €	76,48%

(1) Del romanent de crèdit resultant; 171.762,88 euros es corresponen a romanent afectat de convocatòries de subvencions a incorporar en l'exercici 2021.

Despesa realitzada per actuacions

(Exclou la despesa de personal i funcionament)

- Subvencions, ajuts i premis
176.200,76 €
40,66%
- Línia de treball "Memòria, convivència i reconciliació"
68.557,11 €
15,82%
- Participació en Xarxes AIPAZ i EPLO
4.871,00 €
1,12%
- Comunicació
51.004,96 €
11,77%
- Línia de treball "Violències fora de contextos bèl·lics"
3.353,60 €
0,77%
- Biblioteca ICIP
32.896,04 €
7,59%
- Línia de treball "Diàleg Social i Polític"
38.088,74 €
8,79%
- Publicacions col·leccions ICIP
37.686,64 €
8,70%
- Línia de treball "Alternatives de Seguretat"
20.656,56 €
4,77%

ACTUACIONS	DESPESA	% S/TOTAL
Subvencions, ajuts i premis	176.200,76 €	40,66%
Línia de treball "Memòria, convivència i reconciliació"	68.557,11 €	15,82%
Comunicació	51.004,96 €	11,77%
Línia de treball "Diàleg Social i Polític"	38.088,74 €	8,79%
Publicacions col·leccions ICIP	37.686,64 €	8,70%
Biblioteca ICIP	32.896,04 €	7,59%
Línia de treball "Alternatives de Seguretat"	20.656,56 €	4,77%
Participació en Xarxes AIPAZ i EPLO	4.871,00 €	1,12%
Línia de treball "Violències fora de contextos bèl·lics"	3.353,60 €	0,77%
Total despeses	433.315,41 €	100,00%

